

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE SOCIALE LEEFOMGEVING DORDRECHT D.D. 16 NOVEMBER 2021

Vergaderkamer 1

Voorzitter: mevr. Van den Heuvel-Van der Ham
Commissiegriffier: mevr. Van Poppel
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Boersma (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. Van Dam-Timmers (CDA)

Mevr. De Fouw (Gewoon Dordt)

Dhr. Van der Net (VVD)

Mevr. Nijhof (Beter Voor Dordt)

Mevr. Striebeck (VSP)

Dhr. Tiebosch (D66)

Dhr. Van Verk (PvdA)

Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder P. Heijkoop

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Smid-Marsman (portefeuilledirecteur sociaal domein),
mevr. Den Outer (strateeg afbakening jeugdhulp)

Insprekers: mevr. De Jong-Rietstap

Opening

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond en welkom bij de commissievergadering sociale leefomgeving op 16 november 2021. Er zijn vooraf geen mededelingen aangemeld. Is er nog iemand die vanuit de commissie of het college een mededeling wil doen? Ik zie niemand. Dan beginnen we even met het voorstelronde voor de tape. Als iedereen even zijn naam en partij wil noemen door de microfoon. En dan begin ik aan mijn rechterkant.

De heer Boersma: Jan Willem Boersma, ChristenUnie/SGP.

De heer Van Dam-Timmers: Jan van Dam-Timmers, CDA Dordrecht.

Mevrouw De Fouw: Antoinette de Fouw, Gewoon Dordt.

De heer Tiebosch: Paul Tiebosch, D66 landelijk.

De heer Van der Net: John van der Net van de Dordtse VVD. Dank je wel, Paul.

De heer Van Verk: Cor van Verk, PvdA.

Mevrouw Nijhof: Loudy Nijhof, fractie Nijhof.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

Mevrouw De Jong-Rietstap: Ik ben Anke-Elze van het ouderplatform Zuid-Holland-Zuid.

De heer Heijkoop: Peter Heijkoop, wethouder.

Mevrouw Van Poppel: Denise van Poppel, commissiegriffier.

De voorzitter: Dan ga ik even naar de tribune.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

Mevrouw Smid-Marsman: Gemma Smid, portefeuille directeur sociaal domein Dordrecht.

Mevrouw Den Outer: Bianca den Outer, strateeg afbakening jeugdhulp.

De voorzitter: En mijn naam is Eline van der Ham en de voorzitter voor vanavond. Gaan we naar de vaststelling van de agenda. We sluiten de vergadering zoals afgesproken om 23:00 uur uiterlijk. Om de vergadertijd voor u in de gaten te houden, stel ik de volgende volgorde in agendapunten voor. We starten met de technische sessie verordening jeugdhulp. Daarna staat ook de stand van zaken van het LHBTI beleid op de agenda. En de pauze vindt op een natuurlijk moment ergens rond 22:15 uur vanavond plaats. Kan de commissie de agenda hiermee vaststellen? Dat is het geval.

2. Vaststellen besluitenlijst Commissie Sociale Leefomgeving 26 oktober 2021

De voorzitter: Dan gaan we naar nummer 2 op de agenda, vaststellen van de besluitenlijsten commissie sociale leefomgeving van 26 oktober 2021. Kan de commissie instemmen met de besluitenlijsten? Dat is ook het geval.

3. Vragen aan het College

De voorzitter: Nummer 3, vragen aan het college. Fractie GroenLinks heeft een vraag aan het college. Dus ik geef het woord aan de heer Burakçin.

De heer Burakçin: Ja. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben kennisgenomen van de reactie van ons bestuur op de situatie bij Zuster Norma. Wij gaan ervan uit dat het bestuur dergelijke uitspraken doet op basis van voldoende informatie, en niet alleen op een uitzending van Alberto Stegeman. Aangezien de raad nu tegengeluid ontvangt van andere betrokkenen, ontvangen wij graag de aanvullende informatie die het college heeft, op basis waarvan wij veronderstellen dat zij deze uitspraken heeft gedaan. Dank u wel.

De voorzitter: Wil het college hierop reageren? De heer Heijkoop.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, als er een vraag wordt gesteld, dan vinden wij het wel zo netjes om daarop te antwoorden. En ik begrijp deze vraag ook, zeg ik tegen de heer Burakçin. Ik denk dat wij allemaal kennis hebben genomen van de beelden en de ook wel schokkende beelden. En zeker ook omdat het over de meest, nou ja, meest kwetsbare groep bewoners gaat die denkbaar is. Ouderen die aan het dementeren zijn en daarmee ook niet voor zichzelf op kunnen komen, zowel fysiek als mentaal niet. En om uw vraag te beantwoorden. We hebben inderdaad, de burgemeester en ik, hebben contact gehad en afgesproken met elkaar dat we inderdaad hier een reactie op wilden geven vanuit onze verschillende verantwoordelijkheden. En wij vonden daarin ook voldoende steun in allereerst wat we gewoon met elkaar hebben waargenomen, maar ook in het verslag van de rechtbank, de uitspraak van de rechtbank. Er is een kort geding aangespannen. En de rechter heeft ook geoordeeld dat de journalisten in kwestie, en daar kun je allemaal wat van vinden van de stijl van opereren, maar dat die voldoende zorgvuldig gehandeld heeft om aan te tonen dat er onvoldoende bevoegd personeel was, dat er ondermaatse zorg dat daar sprake van was en ook een gebrekkige administratie. En dat die beschuldigingen, zo heeft de rechter in ieder geval aangegeven, dat ze dat vanuit de uitzending vonden blijken. Dus daar is echt nog een rechtszaak over geweest. Ik heb ook kennis genomen, net als wij allemaal, van de reacties vanuit Zuster Norma. Mevrouw Hogewoning, de arts, in ieder geval vorig jaar ook nog voorzitter van de Raad van Toezicht van Zuster Norma. Dat vind ik toch wel even goed om te vermelden. Dus daarmee ook echt wel van de stichting zelf. En natuurlijk ook reacties in de media. En ik kan daar ook van zeggen dat wij ook heel veel reacties hebben gehad. De burgemeester en ik, en jullie misschien allemaal wel. En soms zijn die reacties ook niet allemaal goed bij elkaar te brengen. Lijken ze ook wat conflicterend met elkaar. En dat maakt het des te belangrijker dat we zeer zorgvuldig zijn, in die zin dat het zorgkantoor, de inspectie, nu aan zet is om zich tot Zuster Norma te verhouden, om goed uit te zoeken wat daar aan de hand is. Er zijn ook wat signalen van buiten. Dat voert nu te ver om daar met u over door te spreken. Ik vind dat ook de vertrouwelijkheid raken. Want Zuster Norma heeft ook het nodige over zich heen gekregen, kunnen we wel stellen. In die zin, dat heb ik ook in de raad al aangegeven, zijn de medewerkers hier ook de dupe van. Toen ik de beelden zag moest ik ook gelijk denken aan die medewerkers die op dat moment heel handelingsverlegen waren. Eigenlijk onder druk stonden en ook eigenlijk niet wisten hoe ze met die situatie om moesten gaan. Dus dat maakt het eigenlijk dat het van ... Dat het eigenlijk alleen maar verliezers kent. Ja, hier wil ik het eigenlijk even bij houden.

De voorzitter: Dan gaan we door naar de stukken ter bespreking voor vanavond.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Verk wil nog reageren.

De heer Van Verk: Voorzitter, mag ik, ondanks dat ik de vraag niet schriftelijk heb ingediend, toch een vraag aan de wethouder stellen?

De voorzitter: Dat recht heeft u, de heer Van Verk.

De heer Van Verk: Dank u. Vandaag hebben wij een mail ontvangen van de burgemeester over de ophanden zijnde ingreep bij Europarcs De Biesbosch. Nou hebben wij kennis van het feit dat daar een aantal kwetsbare mensen wonen, met name vrouwen met kinderen die daar opgevangen worden. Dus in die zin denk ik dat het een positieve ontwikkeling kan zijn. Maar het zou ook kunnen betekenen dat er meerdere mensen van het park zullen worden verwijderd, omdat permanente bewoning niet meer wordt toegestaan. Wat gaat daarmee gebeuren? Want dat zou een X aantal daklozen kunnen opleveren. En zou u, dan wel het college, ons wat nader kunnen informeren wat de gevolgen zijn van dit beleid. Het hoeft niet nu, maar wellicht dat u de vragen kan meenemen richting college.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dat kan. Daar kan ik u nader over informeren. Wat ik u nu in ieder geval al kan zeggen, is dat de vraagstelling die u hier op tafel legt, dat ik die herken en dat we dat ook meerdere keren expliciet in het college aan de orde hebben gehad rondom deze problematiek. Dus waar het gaat ook over de kwetsbare mensen op dat terrein. Want wij weten dat daar sprake van is. In welke mate weten we nog niet. En ik zeg u toe dat wij daar later bij u op terugkomen, ook hoe we dat onderdeel borgen. Want het gaat hier niet alleen over repressie, maar ook nadrukkelijk over zeer kwetsbare groepen die daar bivakkeren. En daar hebben we ook in het college meerdere keren over gesproken.

De voorzitter: Goed.

Stukken ter bespreking

4. Technische sessie Verordening Jeugdhulp

De voorzitter: Dan gaan we nu door naar de stukken ter bespreking die vanavond op de agenda staan. En dan is agendapunt 4 de technische sessie over de verordening jeugdhulp. Op verzoek van wethouder Van der Linden is deze technische sessie ingepland die vanavond onder leiding van mevrouw Den Outer vorm krijgt. En volledigheidshalve meld ik graag dat op 23 november de politieke bespreking van het Advies- en Meldpunt Jeugd gepland staat. We hebben ook een inspreker vanavond, mevrouw De Jong-Rietstap is bij ons. En welkom ook aan u. En allereerst zullen we dus het woord geven aan mevrouw De Jong-Rietstap. Daarna zullen wij als er vragen zijn aan haar deze nog behandelen. En daarna geef ik in het kader van de technische sessie het voorzitterschap over aan mevrouw Gemma. De achternaam?

Mevrouw Smid-Marsman: Smid.

De voorzitter: Gemma Smid. Tenzij u zich niet kunt gedragen, dan kom ik weer terug, want dat is mijn rol vanavond. Dus we gaan eerst naar mevrouw De Jong-Rietstap luisteren. Daarna kunnen we vragen stellen, en daarna gaan we over naar de technische sessie. Tenzij er echt iets raars gebeurt, dan zullen wij straks een wissel van voorzitter hebben. Mevrouw De Jong-Rietstap.

Mevrouw De Jong-Rietstap: Dank u wel, goedenavond. Geachte leden van de commissie sociale leefomgeving. De heer Van der Linden die is er niet denk ik? De heer Heijkoop is er gelukkig wel. Ambtenaren, die eventueel thuis luisteren, en mensen thuis, super fijn dat ik voor jullie mag spreken. Ik ben Anke-Elze, Anke-Elze de Jong-Rietstap, voorzitter van stichting ouderplatform Zuid-Holland-Zuid, inwoner van onze schitterende stad Dordrecht en moeder van twee adolescenten met een autismespectrumstoornis. Wij zijn actief sinds 2014 en uitgegroeid tot een belangenorganisatie ter bevordering van psychische, sociale en maatschappelijke gezondheid. We bieden hoop en ondersteunen, met dank aan onze 31 vrijwilligers, regionaal zo'n 600 en in Dordrecht ongeveer 300 ouders en jeugdigen. Ik heb sinds 1 januari 2015 ten minste vier coördinerend wethouders jeugdhulp Zuid-Holland-Zuid overleefd. Dat is mooi, dat toont de stabiliteit van onze organisatie aan. En het zegt wat mij betreft tegelijkertijd iets over de onrust binnen de jeugdhulp. Ik zal het gesprek met de allereerste coördinerend wethouder jeugdhulp, Giel van der Vlies, nooit vergeten. Ons gesprek stelde niet teleur. Hij deed een uitspraak die me altijd bij zal blijven. Hij sprak over ouders uit de jeugdzorg die wonen in hun woede. Ik heb er inmiddels honderden mogen ontmoeten, jongeren en kinderen trouwens ook. Ik weet als geen ander waar die woede vandaan komt. Want Anton Tsjechov heeft ooit gezegd dat vernedering het ergste is wat het leven voor de mens in petto heeft. Niets maar dan ook echt niets heeft zo'n funeste uitwerking op de menselijke ziel botweg te worden vernederd. Alles wat een mens wordt aangedaan, kan uiteindelijk worden verwerkt of overwonnen, maar vernederingen zitten zich voor goed vast in de je hoofd, in je hart, in je bloedvaten, in je slagaderen. En laten we wel zijn, een nationaal gevoel van vernedering speelt vaker wel dan niet een doorslaggevende rol bij het besluit van een land de oorlog te verklaren. Vernedering is een situatie waarbij men zich door een daad van een ander of door de omstandigheden klein en minderwaardig voelt. Binnen het sociaal domein speelt vernedering een belangrijke rol. We hebben gezien dat vrijwel in al onze casussen en vanuit de toepassing van alle wetten, de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet, en daarmee samenhangend de Wet Herziening Kinderbeschermingsmaatregelen, als mede de Wet Passend Onderwijs, stelselmatige systemische vernederingen in mindere of meerdere mate plaats hebben gevonden. Bij de technische sessie over de actualisatie van de verordening jeugdhulp komt de afbakening van de jeugdhulp aan de orde. Hoezo afbakening? Ouders en jeugdigen, ook diegene met een kwetsbaarheid, willen eenvoudigweg passend onderwijs en passende zorg, daar hebben ze recht op. Waar dat staat? In het internationaal verdrag inzake de rechten van het kind, het verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens in de fundamentele vrijheden. Laten we voorop stellen dat er in Dordrecht binnen het sociaal domein echt heel erg veel goed gaat. Maar ik durf gerust te stellen dat in veel van de door ons ouderplatform onderzochte casussen binnen de gemeente Dordrecht de rechten uit zo'n beetje alle artikelen van het IVRK en het VN verdrag handicap worden geschonden. Dat geldt overigens ook voor veel rechten uit het EVRM, waarbij het recht op vrijheid en veiligheid uit artikel 5, en het recht op eerbieding van privé, familie en gezinsleven uit artikel 8, het meest tot de verbeelding spreken. De verordening jeugdhulp moet simpelweg de wet volgen. Jullie weten het, jullie kennen de verhalen uit de media. Veel van de raadsleden hier aan tafel kennen ook de persoonlijke verhalen van de ouders die ik op 29 maart 2017 voor onze ouders en de raadsleden in

Zuid-Holland-Zuid meebracht. Onze ouders gaven massaal acte de présence. Met ongeveer tachtig van onze mensen is toen gesproken over belangrijke verbeterpunten voor de jeugdhulp. Op 29 november van hetzelfde jaar vond hier in Dordrecht een tweede emotionele gemeenteraadsbijeenkomst voor onze ouders en de raadsleden uit Zuid-Holland-Zuid plaats. Het was voor Elly van Wenum, burgerraadslid van het CDA toentertijd, de druppel die de emmer deed overlopen en aanleiding om vragen te stellen aan de wethouder en vervolgens een motie vreemd aan de orde van de dag te schrijven. Deze motie over jeugdhulp werd op 19 december 2007 door alle Dordtse politieke partijen in gezamenlijkheid ingediend en met algemene stemmen aangenomen. Hoewel een motie vreemd aan de orde van de dag alleen door raadsleden wordt ingediend als ze vinden dat er snel iets mee moet gebeuren en dat er echt iets aan de hand is, heeft het nog tot mei 2019 geduurd alvorens het Advies- en Meldpunt Jeugd daadwerkelijk werd opgericht. Maar daarover de volgende keer meer. Wij bestaan als organisatie bijna acht jaar, en we zijn nu bijna vier jaar later. De vraag naar jeugdhulp in zijn oorsprong groeit in zijn pure vorm door de toegang noch door het aanbod. De in geld uitgedrukte omvang van de jeugdhulp neemt, exact volgens mijn voorspelling aan jullie bestuurders, exponentieel toe door wantrouwen, door stelselmatige systemische vernederingen en ook door de wanhoop van dolende ouders en jeugdigen op zoek naar tijdige, juiste, passende ondersteuning, hulpmiddelen, zorgen, passend onderwijs. Zoals gezegd zijn de tien gemeentes samen met de OZJ op dit moment bezig om vanaf 1 januari 2022 de inkoop van de jeugdhulp in de regio op een andere manier vorm te geven. Borgen van deze nieuwe inkoop met de daarbij behorende producten vraagt kennelijk om een aanpassing van de verordening. Dat lijkt me echt de omgekeerde wereld. De raad is immers het hoogste bestuursorgaan. Het kan toch niet zo zijn dat de SOJ zijn godzalige gang gaat en dat jullie daar dan onder leiding van wie dan ook een passende verordening jeugdhulp bij vast moeten stellen? De noodzaak tot een eenduidige verordening vinden we echt te kort door de bocht. En daarbij geldt wederom dat de raad in ieder van de tien gemeenten het hoogste bestuursorgaan is. We hebben een prachtige wet waarin volstrekt duidelijk is waar uiteindelijk aanspraak op kan worden gemaakt. Het wordt tijd dat we in Dordrecht ouders en jeugdigen nu eindelijk eens een besluit als mede de mogelijkheden van bezwaar en beroep mee gaan geven. We missen in de opdrachtformulering van vanavond dan ook expliciet dat lokale wet- en regelgeving en dus ook de verordening jeugdhulp, waar u als hoogste bestuursorgaan in de gemeente over gaat, een afgeleide moet zijn van de wet. Het zal u niets verbazen dat mede door mijn juridische en financiële achtergrond en de jarenlange ervaringen binnen het sociaal domein, de technische sessie over de actualisatie van de jeugdhulp wat mij betreft heel kort kan zijn. Ik sla het onderwerp met opzet plat. Maar er hoeft eigenlijk maar één ding in die verordening te staan, binnen de gemeente Dordrecht volgen wij de wet. Dank u wel. Zijn er nog vragen?

De voorzitter: Nou, ik heb één vraag. Ik verstond de laatste zin niet. Binnen de gemeente Dordrecht, en dan? Maar misschien lag dat aan mij.

Mevrouw De Jong-Rietstap: Binnen de gemeente Dordrecht volgen wij de wet. Punt, klaar.

De voorzitter: Dank je wel. Zijn er vragen aan mevrouw Rietstap.

De heer Van Verk: Nou, in ieder geval één hele praktische vraag. Zou je het verhaal wat je klaarblijkelijk wel op papier hebt, of in je computer hebt zitten, zou je dat door kunnen sturen, zodat we dat ook nog eens een keer na kunnen lezen. Want ik vond er een aantal behartenswaardige zinnen in staan, die ik wellicht nog later kan gebruiken.

Mevrouw De Jong-Rietstap: Ik vind het helemaal prima. Ik stuur het vanavond naar de griffier. En ik heb nog ... Ik ben ... Ik weet niet of er nog een taalfout instaat, maar misschien kan zij kijken of er per ongeluk één in zit.

De heer Van Verk: '...' [buiten microfoon].

Mevrouw De Jong-Rietstap: Ja. Ik heb hem niet gescreend op tekstuele vorming ofzo.

De voorzitter: Ik kijk nog een keer rond. Zijn er nog vragen aan mevrouw De jong? Nee? Nou bedankt voor het inspreken. Wij gaan met de technische sessie aan de gang. En volgens mij zien we u volgende week sowieso weer.

Mevrouw De Jong-Rietstap: Ja.

De voorzitter: Ja, precies, heel goed. We gaan over naar het technische sessiedeel. Dat houdt in dat het voorzitterschap wordt overgenomen door mevrouw Smid. Ik ga dus ook even op een andere stoel zitten. Als er iets verkeerd gaat of ingegrepen moet worden, dan ben ik wel gewoon nog steeds officieel de voorzitter. Maar ik ga ervan uit dat wij allemaal weten hoe we ons moeten gedragen. En aan de het einde ... Nee, de heer Van der Net niet. Wat een verrassing.

De heer Van der Net: '...' [buiten microfoon].

De voorzitter: Ja, precies. Nee, dat snap ik. Maar ik denk dus aan het einde van het agendapunt dat ik weer als voorzitter terugkom om te kijken hoe we verder gaan met de verordening jeugdhulp.

Mevrouw Smid-Marsman: Fijn dat het gelukt is om tijd te vinden voor deze technische sessie. Ik zal hem alleen inderdaad een beetje modereren. En daar waar vragen gesteld worden die buiten de orde van de opdracht van mevrouw Den Outer zijn, maar wel technisch, zal ik die beantwoorden. Zoals de voorzitter al aangaf is het politieke debat gepland voor de 23e. Ik denk dat het nog heel even goed is om aan te geven dat er in de afgelopen periode, en dan praat ik over de laatste twee-drie jaar, een aantal veranderingen hebben plaatsgevonden rondom de jeugdzorg en de manier waarop wij dat organiseren. En die zijn volgens mij vooral erg belangrijk omdat u al tijden aangeeft dat u graag meer grip en sturing op het jeugd domein hebt. Eén belangrijke verandering is het feit dat we niet langer solidair zijn binnen de jeugdzorg. Volgend jaar nog voor 20%, maar vanaf januari '23 voor niet meer. Dus dan zijn we geheel zelf verantwoordelijk en aan zet. En we hebben ook de opdrachtverstrekking van de jeugdteams naar Dordrecht gehaald. Dat is al met ingang van dit jaar. En dat betekent dat u eigenlijk vanaf 1 januari grotendeels, met een heel klein beetje solidariteit, weer zelf aan het stuur zit als gemeenteraad om beleid te ontwikkelen en ook te sturen op de

jeugdzorg. En voor die sturing is dus de verordening een belangrijk instrument. Nou daar wou ik het even bij laten. Volgens mij is dit de klikker, dus die geef ik aan jou.

Mevrouw Den Outer: Ah, dank je wel. Ja. Dank u wel, voorzitter. Goedenavond allemaal, mijn naam is Bianca den Outer. Ik ben aangesteld door de gemeenten in Zuid-Holland-Zuid als strateeg afbakening jeugdhulp. Ik heb oorspronkelijk een achtergrond in de publieke gezondheidszorg. Daarna heb ik vijf jaar gewerkt in de huisartsenzorg. En vanaf 2012 houd ik me bezig met sturings- en bekostigingsvraagstukken in en rondom het sociale domein. En als het gaat om de Jeugdwet ben ik onder andere kwartiermaker geweest van het nieuwe woonplaatsbeginsel, ontwerper van de compensatieregeling rondom intramurale voogdij en het historisch ... Met andere woorden, het historisch deel van het objectieve verdeelmodel. En afgelopen jaar mocht ik secretaris zijn van de arbitragecommissie, de commissie van wijzen, die uiteindelijk besloten heeft in zijn advies in de spanning die er was tussen het Rijk en de gemeente, tot de toevoeging van extra middelen ter hoogte van 1,3 miljard voor dit jaar en komend jaar als het gaat om de jeugdhulp. Nou in dat kader ben ik daarna gevraagd door de gemeenten van Zuid-Holland-Zuid om te gaan kijken hoe we kunnen komen tot een nieuwe verordening voor de tien gemeenten in Zuid-Holland-Zuid, waarbij er voor iedere gemeente ruimte moet zijn voor lokale accenten en nuanceringen. Zoals jullie weten is de uitvoering van de jeugdhulpplicht vanuit de Jeugdwet belegd bij de gemeente. Waarbij jullie inderdaad als, wat Anke-Elze ook al aangaf, het hoogste bestuursorgaan zijn als het gaat om het vormgeven van de invulling van de jeugdhulpplicht. Daartoe zijn er een verordening vastgesteld en zijn er ook nadere regels. Maar tegelijkertijd zien we dat er nog een aantal grijze gebieden zijn. Dat er op een aantal vlakken onduidelijkheid is voor inwoners, maar ook voor professionals in de toegang. En daarbij komt dat er op regionaal niveau via de omdenknootitie en ook het advies AEF, het regionale advies. Ik heb het hier nu niet over het landelijk advies, aangegeven is dat afbakening van de Jeugdwet aan de orde is om ervoor te zorgen dat we een beheersbaar stelsel houden.

De heer Van Verk: Mogen we tussendoor vragen stellen?

Mevrouw Den Outer: Heel graag.

De heer Van Verk: Of wil je in één keer doorstomen?

Mevrouw Den Outer: Nee hoor, stel maar gewoon vragen.

De heer Van Verk: Nou dan is de eerste vraag is, wat heeft de omdenknootitie van doen met de gemeente Dordrecht? De gemeente Dordrecht is de enige gemeente geweest die heeft gezegd, wij gaan niet mee in de gedachtes die in de omdenknootitie staan, dus ik wil daar ook eigenlijk niet via de achterdeur weer horen dat we daar toch mee geconfronteerd worden. Dat is één. En mijn tweede vraag is, kunt u eens in drie regels een reactie geven op het betoog van Anke-Elze, waarin ze eigenlijk zegt, allemaal niet nodig, gewoon volg de wet, dan is het ... Dan ben je klaar.

Mevrouw Smid-Marsman: Zal ik het punt over de omdenknootitie meenemen?

Mevrouw Den Outer: Ja, dank je wel.

Mevrouw Smid-Marsman: Want dat lijkt me minder in jouw opdracht te zitten. Wat denk ik belangrijk is, is dat ook wij als gemeente Dordrecht hebben gezegd dat we meer naar de voorkant willen, dat we meer beschikkingsvrij willen. En dat soort zaken is waarom wij ook denken dat er wat in de verordening moet gebeuren. Het is niet zo dat deze verordening ... Er zijn twee dingen. Het is niet zo dat de SOJ een inkoopstrategie heeft gemaakt en dat de verordening nu aangepast moet worden om bij de inkoopstrategie te passen. De verordening moet aangepast worden, omdat wij ook hier in Dordrecht volgens mij met elkaar geconstateerd hebben dat er grijze gebieden zijn waar niet helder is of iets nu jeugdzorg is, WMO is, in een algemene voorziening zou kunnen worden opgevat, en u als raad degene bent die daar de kaders voor zou moeten stellen.

Mevrouw Nijhof: Mag ik een vraag stellen?

Mevrouw Smid-Marsman: Ja.

Mevrouw Nijhof: Aan u.

Mevrouw Smid-Marsman: Ja, dat kan ook.

Mevrouw Nijhof: Om wat u nu zegt. Wij hebben hier in Dordrecht ook weleens het gesprek gehad over een verordening sociaal domein.

Mevrouw Smid-Marsman: Ja.

Mevrouw Nijhof: Want als u nu zegt dat we het hier moeten hebben over die grijze gebieden. Volgens mij zijn die grijze gebieden er eigenlijk helemaal niet eerlijk gezegd. En u noemt daarbij bijvoorbeeld de andere gedecentraliseerde taken. Dan zou het eigenlijk veel simpeler zijn om die uiteindelijk in één verordening op te nemen, zodat je de vrijheid en de toegang hebt om, laten we zeggen, zorg toe te wijzen die ook uit andere taken komt.

Mevrouw Smid-Marsman: Ja.

Mevrouw Nijhof: Kunt u daarop reageren?

Mevrouw Smid-Marsman: Ja. Op zichzelf helemaal mee eens. Maar het goede is soms ... Of het betere is soms de vijand van het goede. Dus wat we nu zeggen is, om meer grip te krijgen op de jeugdzorg is het goed om nu de eerste stap te zetten. Met de komst van de GR Sociaal waarin we ook op dat gebied de verantwoordelijkheid weer bij u als raad leggen, zou de volgende stap kunnen zijn dat u in komende collegeperiode inderdaad ervoor kiest om een integrale verordening voor het sociaal domein op te stellen.

De heer Van Verk: Voorzitter, dat verbaast mij een beetje dat antwoord. We hebben net een aantal datums gehoord van mevrouw De Jong-Rietstap, oftewel onze Anke-Elze. Ik denk dat mijn buurvrouw sowieso een reeks van datums kan opnoemen waarin we hierover gesproken hebben. En bij herhaling is vastgesteld door deze raad dat we dat

niet alleen wenselijk achten, maar dat we dat gewoon willen. En dan verbaasd mij het antwoord dat het betere de vijand is van het goede op zo iets. Vind ik altijd al een uitdrukking die ik raar vind. Maar waarom doen we dat nou niet gewoon in één keer goed? Want je weet precies hoe dit gaat. We gaan nu een verordening jeugd opstellen, die gaat ... Maanden? Die gaat jaren mee. En het doel van een integrale verordening, want daar gaat het in feite om, en één grote pot geld, dat is nog belangrijker, dat verdwijnt weer langzaam achter de horizon.

Mevrouw Smid-Marsman: Volgens mij heeft dat vooral ook met tijd te maken. Het ... De ontwikkeling bij de GR Sociaal gaan langzamer dan de ontwikkeling binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd. Betekent dat we nu gewoon ... U hebt nu de bevoegdheid om de verordening jeugd vast te stellen. En dat betekent ook dat dat onmiddellijk effecten zal hebben zodra die vastgesteld is. Het laten ... Het uitstellen van de aanpassingen in de verordening jeugdzorg tot het moment waarop u een integrale verordening sociaal domein kan maken, zou betekenen dat u ervan uit moet gaan dat u in '22 en misschien ook in '23, want het maken van een verordening sociaal domein met al de verschillende verordeningen is een vrij fors traject, geen sturing hebt op de kosten ... Minder sturing hebt op de kosten in het jeugddomein.

De heer Van Verk: Heel even. Wat u nu zegt, dat verbaasd mij toch bijzonder. We hebben hier in deze zelfde zaal hebben we een sessie, ook zo'n technische sessie gehad, waarin u ons verzekerde dat de verordening sociaal domein in een hoog tempo richting de raad zou komen.

Mevrouw Smid-Marsman: Verordening minimabeleid.

De heer Van Verk: Nou ja, volgens mij was het het ... Ging het over het sociaal domein. Maar ik kan me vergissen, maar we kunnen dat gelukkig geloof ik allemaal terug zien. Maar één van de redenen waarom deze raad uiteindelijk willens en wetens heeft ingestemd met de gemeenschappelijke regeling sociaal domein, was het perspectief dat we op vrij korte termijn daarin meer autonomie zouden hebben als raad. En wat u nu zegt, is dat het over twee-drie jaar is. Ik vind dat ... Ja, neem ik me niet kwalijk hoor, maar dan voel ik me een beetje belazerd.

Mevrouw Smid-Marsman: Nou, dat betreur ik, dat is ook niet de bedoeling. Als op 1 januari die GR Sociaal een feit is, dan ligt de verordende bevoegdheid voor de taken die bij die GR Sociaal ligt ook bij u. Op het moment dat u zegt, wij willen een integrale verordening sociaal domein hebben, dan moet ... Dan kunnen we daar een proces op uitlijnen met elkaar om dat te doen. Ik ... Mijn beeld tot nu toe, is dat de doorlooptijd van zo'n proces, omdat dat over het algemeen met veel inspraak en betrokkenheid van inwoners, cliëntenparticipatie en adviesraden is, dat dat een doorlooptijd van een jaar heeft. Als het sneller kan of sneller moet, is dat iets wat de raad met het college zal moeten afspreken.

De heer Van Verk: Ik ga nu stoppen met deze discussie, want die wordt politiek.

Mevrouw Smid-Marsman: Ja.

De heer Van Verk: En die ga ik nog wel voeren met de betrokken wethouders.

Mevrouw Nijhof: Voorzitter, ik heb een vraag over, nou goed, hetgeen wat u nu zegt. Ik kan mij namelijk herinneren dat ... U zegt nu dat het een heel ingewikkeld proces is. Ik weet mij zeer goed te herinneren dat in 2015, geloof ik zelfs in 2014 er modelverordeningen door de VNG zijn opgesteld. Dat waren relatief lege verordeningen met daarin alleen de wettelijke taken. Dan is het toch als u nu zegt, we moeten ... Sowieso gaan wij op weg naar een verordening sociaal domein. Hoe simpel is het dan wel niet om vanaf 1 januari 2022 die verordening te hanteren. Want daar is heel duidelijk in gesteld wat er uitgevoerd moet worden.

Mevrouw Smid-Marsman: Maar dat is volgens mij nou juist ... Eén van de problemen is, toevallig stond vandaag nog een artikel, of gisteren, in de krant, is dat veel regelgeving, ook in het sociaal domein, ruimte geeft aan gemeenteraden om eigen afwegingen te maken. Dus wat er in de wet staat op een aantal gebieden, is wat je als gemeente minimaal moet doen of maximaal moet doen. En daar mag je dus gewoon van afwijken. En dat is nu juist de eigen inkleuring die u als raad kan maken en volgens mij ook wil maken. En waarvan u ook steeds gezegd hebt, daarom willen we uit die GR Sociaal, omdat bijvoorbeeld bepaalde bezuinigingen die door de Drechttraad zijn doorgevoerd, wij als Dordrecht niet willen doorvoeren. Dat zijn dingen die je dan in je verordening moet regelen. De verordening van de VNG is, als die er al is voor het sociaal domein, want ik dat ze bij de VNG verschillende verordeningen hebben, is een soort geraamte. Dan doet u het gemiddelde van het gemiddelde. Dat mag, maar volgens mij heeft u de ambitie om eigen inkleuring te geven.

De voorzitter: Nu kunnen we ... Dames, heren, helaas, daar ben ik. Kunnen wij dit punt even parkeren? Want ik begrijp de vragen heel goed. Ik zelf ook diverse vragen. Maar het lijkt me in het kader van deze sessie doorgaan en ook het feit dat er nog een hele presentatie klaarligt, even beter om door te gaan en even ook zelf na te denken, scherp te stellen, welke vraag we dan straks nog overhouden over hoe die verordening hoe dat eruit ziet, wat kan wat niet kan, en daar aan het einde van de bespreking nog even met elkaar op terug te komen?

Mevrouw Smid-Marsman: Ja, en misschien het aanbod te doen dat wij vanuit het ambtelijk apparaat een kort overzichtje maken, wat is er aan VNG modelverordeningen, hoe verhouden die zich tot wat wij nu hebben. Zodat er een beetje, gewoon ook technische informatie over wat er beschikbaar is.

De voorzitter: Ja, dat kunnen we dan aan het einde van dit agendapunt, als mevrouw Den Outer klaar is met haar toelichting en alle vragen aan haar zijn gesteld, komen we op dit punt nog even met elkaar terug.

Mevrouw Den Outer: Goed, dan pak ik hem vanaf hier weer op. Ik heb een presentatie voorbereid waarin ik als eerste even de afbakening en de ontwikkelingen rondom afbakening van de Jeugdwet in de context van de landelijke ontwikkelingen wil schetsen. Daarna kijk ik even met u terug op de regionale ontwikkelingen die plaatsgevonden hebben en nog gaan plaatsvinden. En vervolgens wil ik tot slot met jullie

graag in gesprek over wat nou belangrijke elementen zijn voor jullie om mee te nemen in zo'n verordening, en wil ik een aantal dilemma's met jullie bespreken. Afbakening in de context van landelijke ontwikkelingen. De jeugdwet heeft zoals jullie weten een open karakter. Dat is heel bewust zo opgesteld door de wetgever, omdat daarmee gemeenten ruimte hebben om maatwerk voor hun inwoners te leveren en dat eigen lokale gezondheidsstelsel vorm te geven en inhoud te geven. Tegelijkertijd hebben we sinds 2015 gezien dat dat ook dilemma's met zich meebrengt. Dat open karakter van de Jeugdwet zorgt er ook voor dat we zien dat steeds meer jeugdigen gebruik maken van jeugdhulp. En dan hebben we het met name over lichte vormen en ambulante vormen van jeugdhulp. En tegelijkertijd zien we dat de jeugdigen die steeds langer en intensiever gebruik maken van die lichte vormen van zorg en ondersteuning, ervoor zorgen dat er een druk komt op niet alleen onze middelen, dus niet alleen het geld, maar ook in de beschikbaarheid van vakmensen. We hebben maar zoveel zorgverleners in Nederland die zorg kunnen verlenen. Dus op een gegeven moment ontstaat er een situatie dat er een druk komt te staan op het systeem en dat er sprake is van schaarste. Er zijn tegelijkertijd geen objectief aanwijsbare factoren die de groei van met name die lichte vormen van ambulante ondersteuning verklaren. We zien dat kinderen in Nederland in steeds betere omstandigheden opgroeien. Waarbij ik natuurlijk absoluut niet wil ontkennen dat er ook heel veel kinderen niet in goede omstandigheden opgroeien. Maar we zien tegelijkertijd dat wel de welvaart steeds groter wordt in Nederland, en tegelijkertijd zien we dat met de stijging van de welvaart dus ook die lichtere vormen, met name die lichtere vormen van jeugdhulp, steeds meer stijgt. We zien daarnaast, en dit zijn weliswaar cijfers tot 2019, dat uit RIVM onderzoek blijkt dat de psychische gezondheid van kinderen en jeugdigen in Nederland ten opzichte van 2014 in 2019 niet slechter is geworden. Dus kortom, we zien dat de omstandigheden waarin kinderen opgroeien, dat die eigenlijk stelselmatig verbeteren. We zien dat de psychische ongezondheid niet toeneemt. Dat zal natuurlijk nu met de coronacrisis een ander beeld gaan geven. Maar we zien wel dat die jeugdhulp steeds verder groeit. Nou, zoals jullie weten zijn er extra middelen beschikbaar gesteld, omdat in 2019 het Rijk en de gemeenten het erover eens waren dat het nodig was dat er onderzoek ging plaatsvinden. Gemeenten gingen steeds meer escaleren op het feit dat er een druk kwam op hun, met name op hun financiële middelen. En dat heeft er toe geleid dat er uiteindelijk besloten is tot het organiseren van een landelijk onderzoek, dat heeft plaatsgevonden door AEF. En aan de voorkant hebben het Rijk en de gemeenten dan ook afgesproken dat mochten zij er niet uit komen met elkaar, dus de voorgestelde maatregelen die uit het onderzoek zouden komen, als Rijk en gemeenten dat niet zouden kunnen wegen met elkaar, dat er dan arbitrage ingeroepen zou worden. Nou, dat heeft plaatsgevonden. In maart van dit jaar heeft de VNG besloten om arbitrage in te roepen en is er een zogenaamde commissie van wijzen gevraagd om na te denken en te analyseren, hoe zit het nou in die verhouding tussen Rijk en gemeenten en in hoeverre kunnen gemeenten een beroep doen op het Rijk voor extra middelen. Die commissie heeft een advies uitgebracht, en er zijn eigenlijk twee hoofdadvisen die die commissie gegeven heeft. De commissie heeft aangegeven, het is heel belangrijk dat er een concrete hervormingsagenda komt waarbij die transformatie die eigenlijk ook in 2015 geacht werd doorgevoerd te worden, nu ook echt doorgepakt wordt en opgepakt wordt. En de commissie heeft geadviseerd om heel zorgvuldig te kijken naar de

reikwijdte van de Jeugdwet, omdat zij, de commissie, eigenlijk in het kort zegt, er zijn voor gemeenten weinig sturingsmogelijkheden om invloed uit te oefenen op dat gebruik van de jeugdhulp. En zij zijn wel de betalende partij. Dus er moet een ander evenwicht komen, een andere balans komen, en daarbij moet er dus ook rekening houden worden met dat eerder genoemde verdrag, internationale verdrag voor de rechten van het kind. En is het advies ook om te onderzoeken of de reikwijdte van de Jeugdwet verder aangepast kan worden in dat opzicht. Daarnaast zien we dat er ook landelijke ontwikkelingen zijn, breder, in de zorg. We hebben niet alleen een schaarsteprobleem in de jeugdzorg, we zien ook in andere sectoren van de zorg dat de druk op ons stelsel steeds groter wordt. En in dat licht wil ik jullie graag wijzen op het rapport van de wetenschappelijke raad voor regeringsbeleid dat vorige maand een uitgebreid rapport uitgebracht heeft waarin zij gezegd hebben, we zien de uitgaven enorm stijgen. Jullie zien hier de afbakening in context van landelijke ontwikkelingen. Jongeren met jeugdhulp is inmiddels gestegen met achttien procent. Er waren 365.000 jongeren in 2015. Inmiddels zijn er 430.000 jongeren in 2019 die gebruik maken van jeugdhulp. En tegelijkertijd zien we ook dat de uitgaven in diezelfde periode gestegen zijn van 3,6 miljard euro naar 5,5 miljard euro. Er ligt hier dus echt een stevige opgave. En er liggen hier hele stevige morele en ethische dilemma's die we met elkaar zullen moeten gaan oplossen. En dat is dus niet alleen in de jeugdzorg zo, dat zien we dus ook in die rapportage van de wetenschappelijke raad voor regeringsbeleid. Die waarschuwt nu heel expliciet over die druk die er steeds meer komt te liggen op ons zorgstelsel in zijn algemeenheid. Daarbij wordt dus ook de jeugdwet heel specifiek genoemd in deze rapportage. En wat zij zeggen is dat de houdbaarheden onder druk komen te staan. Als we kijken naar de financiële houdbaarheid, maar ook naar de personele houdbaarheid en de maatschappelijke houdbaarheid, is het heel moeilijk voor ons als verzorgingsstaat om deze manier van zorg organiseren te blijven dragen. Op dit moment zijn er al één op de zeven mensen die werkend zijn in Nederland werkzaam in de zorg. Als we doorgaan met dezelfde groei, dan wordt dat in 2016 één op de vier mensen die werkt in de zorg.

De heer Boersma: Mag ik daar even een vraag over stellen?

Mevrouw Den Outer: Nou, u kunt zich voorstellen dat daardoor heel veel houdbaarheden onder druk komen te staan.

De heer Boersma: Zegt het rapport ook iets over het verschil zeg maar tussen de ontwikkeling van de toename in het aantal jongeren, die achttien procent, en de uitgaven die stijgen met zeventig procent. Het lijkt een beetje in disbalans, zeg maar. Geeft het rapport daar nog een verklaring voor?

Mevrouw Den Outer: Ja, wat we daarin zien, en dat is ook te lezen in de rapportage van AEF, stelsel in beweging, is dat we dus niet allen een toename zien van het aantal jongeren dat gebruik maakt van jeugdhulp, maar dat we met name ook de duur en de intensiteit van die hulp, dus de zorgzwaarte wordt ook nog een keertje zwaarder. En dat zorgt voor een cumulatief effect op de kosten. Ik ... Stel mij vragen.

Mevrouw Nijhof: Ja.

Mevrouw Den Outer: Ik zag daar iemand twijfelen, maar ... Zeg het maar.

Mevrouw Nijhof: Wij hebben de laatste jaren over die zogenaamde stijging van het aantal jeugdigen hebben wij ook meerdere gesprekken gehad. En wat in ieder geval blijkt, weten wij inmiddels, is dat er op een bepaalde manier geregistreerd wordt in Nederland als het gaat om de toewijzing van jeugdhulp. Wat we ook weten, is dat er niet het aantal jeugdigen stijgt wat uiteindelijk gebruik maakt van jeugdhulp, maar dat er meerdere producten per jeugdige op die jeugdige geregistreerd worden. Daarnaast is het zo dat we ook weten dat onder andere opvoedondersteuning ook onder jeugdhulp geschaard wordt, maar heel vaak ondersteuning is die alleen maar gegeven wordt aan ouders en die niets te maken heeft met het probleem wat een jeugdige eventueel zou hebben. En dat vertekent heel ernstig het beeld. Dat zie we ook hier in de cijfers die er vanuit, nou ja, goed, onze OCD op een gegeven moment gemaakt zijn. Waardoor er, laten we zeggen, de aannahme is dat er meer jeugdigen in de problemen zijn. Maar als het gaat om het registreren zeg maar, het eigenlijk zo is, dat die jeugdige niet het probleem soms heeft, maar dat de zorg geboden wordt aan die ouder wat wel uit de jeugdhulp betaald wordt. Kunt u daar eens op reageren? Want als ik u hoor zeggen namelijk dat de stijging zit in vooral de lichtere vormen van hulp, zeg maar, dat zien we ook hier in de cijfers, en het gegeven dat dat niet gaat over de directe ondersteuning aan jeugdigen, maar dat dat gaat om ouders die op dat moment hulpondersteuning nodig hebben bij het doen van de opvoeding, terwijl er niets met de jeugdige aan de hand is, de jeugdhulp wel geregistreerd wordt op naam van die jeugdige, dan ontstaat er toch een heel vertekend beeld?

Mevrouw Den Outer: Ja, daar kan ik een ... Ik ga daar ook weer een technisch antwoord op geven. Voorafgaand aan de decentralisaties werd er ook gerapporteerd door de jeugdhulpaanbieders aan CBS. Want als we het hebben over de aantallen van kinderen en de vormen van jeugdhulp die zij gebruiken, dan wordt dat aangeleverd door de jeugdhulpaanbieders en door de verwijzers aan het CBS. Voor 2015 zagen we al dat iedere unieke jeugdige die gebruik maakte van jeugdhulp, gemiddeld 1,3 zorgtrajecten doorliep. Dus er zijn meerdere zorgtrajecten bij één jongere, bij één unieke jongere. Dus dat is de stapeling van verschillende vormen van jeugdhulp. Dus we zagen ook ... Wat we toen nog konden zien voor 2015, was dat er bijvoorbeeld heel veel combinatietherapieën waren, Jeugd GGZ gecombineerd met vormen van jeugd- en opvoedhulp. En dat betekende dus dat er gemiddeld per kind 1,3 zorgtraject was in de jeugdhulp. Die manier van registreren die is doorgetrokken naar 2015. Dus er is een vergelijkbaarheid mogelijk als het gaat om het aantal unieke kinderen dat gebruik maakt van jeugdhulp. Wat we helaas niet meer kunnen zien, wat verwaterd is door het nieuwe stelsel, is dat er in de beleidsinformatie vanaf 2015 niet meer geregistreerd wordt wat voor soort jeugdhulp gegeven wordt. Dus of het Jeugd GGZ is of jeugd- en opvoedhulp, maar dat er alleen nog maar ... Dat er geregistreerd wordt de plek waar de jeugdhulp plaatsvindt. En dat is vanuit de gedachtegang dat de Jeugdwet als doel heeft om zorg zo dicht mogelijk bij inwoners en kinderen en gezinnen te organiseren. Dus er wordt nu beleidsinformatie op unieke jeugdigen gerapporteerd door de jeugdzorgaanbieders. CBS die ontdoet dat van de stapelingen. En op die manier zien we dus dat dat volume vanaf 2015 stijgt, maar dat dat technisch, voor landelijk ... Ik weet niet welke rapportages

jullie regionaal krijgen. Maar als we kijken naar de landelijke beleidsinformatie op basis waarvan ik de voorgaande cijfers heb gerapporteerd, dan zien we dus dat dat vergelijkbaar is en dat dat ook, ja, ontstaat wordt van stapeling. Als het gaat om het registreren van soorten jeugdhulp, hebben wij in een onderzoek uit 2017 zelf als jblLorenz onderzocht, hoe vindt nou de registratie plaats in dat grijze gebied waarbij er inderdaad sprake is van ouderondersteuning en niet van jeugdhulp aan een individueel kind? Maar ook, hoe gaan jeugdzorgaanbieders nou om met het maken van de afweging, is nu iets een voorliggende voorziening of is iets een vorm van ambulante jeugdhulp? En wij zagen dat daar wel af en toe twijfel was bij jeugdzorgaanbieders van, ja, moet ik dit nou beschouwen als een jeugdhulpinterventie in het kader van preventieve of algemene voorzieningen, of moet ik dit nu als een individuele voorziening zien en in het kader van de Jeugdwet? Want zoals u zult begrijpen is dat ... Het onderscheid tussen preventief en jeugdhulp, dat ging steeds verder verwateren, omdat er nieuwe vormen van ondersteuning kwamen. Bijvoorbeeld gezinsondersteuning. Hoe rapporteer je nou als er een compleet gezin ondersteuning krijgt? Ga je dan rapporteren op kindniveau? Daarvoor is er een controleprotocol toegevoegd aan de instructies die de jeugdzorgaanbieders krijgen bij het invullen van en het rapporteren van de informatie. Als het gaat om de kostenstijgingen, zien we dat iedere gemeente conform de begrotingsregels via zogenaamde IV3-standaarden jaarlijks aan het Rijk moeten rapporteren op welke onderdelen van zorg zij middelen hebben uitgegeven. Ook daar hebben wij onderzoek naar gedaan. En wat wij zien in die IV3-standaarden is dat er redelijk goed gerapporteerd wordt door gemeenten welke vormen van jeugdzorg ook echt onder jeugdhulpmiddelen vallen. Wat we echter zien is dat er in de IV3-standaarden, en dat vind ik persoonlijk zelf heel jammer, er geen IV3-standaard is waarbij preventieve jeugdhulp gerapporteerd wordt. En daardoor hebben we dus eigenlijk naar mijn mening, ik zit hier als expert, onvoldoende zicht op, maken we nou die beweging naar dat voorveld? En dat komt ... En daar hebben wij ook het ministerie van VWS meerdere keren op geadviseerd. Je moet natuurlijk die IV3-standaarden die ervoor zorgen dat de gemeenten rapporteren aan het Rijk en we dus op die manier een landelijk beeld hebben van waar de middelen door gemeenten uitgegeven worden, dat moet je natuurlijk wel aan de nieuwe wetgeving ... Dat moet je wel congruent maken. Dus als je zegt dat de Jeugdwet de preventie heel erg belangrijk is, dan is het ook wel handig dat je een IV3-standaard preventie maakt als preventie in de Jeugdwet heel erg belangrijk is. Dus daar zien we nog ruimte voor verbetering.

Mevrouw Smid-Marsman: Misschien mag de heer Van Dam-Timmers? Want die had net volgens mij ook behoefte aan een vraag.

De heer Van Dam-Timmers: Ik laat het voor nu even nog.

Mevrouw Smid-Marsman: Het is misschien handig om even nog iets verder in de presentatie te gaan en dan ...

Mevrouw Den Outer: Want dat dwingt mij ook weer om even heel goed scherp te stellen, ja, wat misschien dadelijk ook voor de discussie over het maken van afwegingen belangrijk is. Kortom, wat ik jullie heel graag wil adviseren of ... Het rapport van de WRR is 441 pagina's, dat wil je echt niemand aandoen. Maar er is een hele goede

managementsamenvatting. En die managementsamenvatting die is 25 pagina's en is echt de moeite waard om te lezen. Want de wetenschappelijke raad voor regeringsbeleid die roept ook de politiek op, en dus niet alleen lokale politiek die zich bezighoudt met de decentralisatiewetten, maar ook de landelijke politiek die zich moet bezighouden met de Zorgverzekeringswet en de Wet Langdurige Zorg, op om politieke keuzes te maken over de manier waarop wij zorg in Nederland organiseren en beschikbaar stellen voor onze inwoners. Dat is natuurlijk een hele moeilijke en lastige discussie, omdat wij in Nederland eigenlijk de politieke discussie over zorginhoud niet voeren, omdat dat de professionele ... Omdat dat behoort bij de professionele autonomie van professionals en van zorgmensen. Dus hoe kun je daar als politiek iets van vinden. Dat is natuurlijk ontzettend lastig. En tegelijkertijd zien we dat er een enorme druk is op dat zorgsysteem. Kortom, er gaan dus echt wel moeilijke ... Ja, we komen voor moeilijke keuzes te staan. En lokaal hebben jullie ook een aantal keuzes die gemaakt zullen moeten worden. Zo'n verordening is uiteindelijk maar een klein onderdeelje van de hele manier waarop jullie met elkaar een gezonde gemeenschap willen zijn en hoe jullie die gezonde gemeenschap met elkaar willen gaan vormgeven. Het is dus zeker niet het hoofdbestanddeel, het is wel een belangrijk bestanddeel. Op het moment dat er sprake zou zijn van een lege verordening, en hier bedoel ik echt niets politiek mee. Maar op het moment dat er een lege verordening is, dan is de consequentie, en daar kunnen jullie natuurlijk voor kiezen als gemeenteraad, dat heel veel van de afspraken uiteindelijk vormgegeven worden in die publiek private contracten met zorgaanbieders. Want op het moment dat het niet in een verordening verankerd is, gaan afspraken ergens anders plaatsvinden. Dus dan wordt het heel erg belangrijk om te gaan toetsen op de kwaliteit van de totstandkoming van het beleid, en niet alleen op de verordening. Want die verordening is dan een raamwerk waarbij dus de uitvoering via afspraken in die contracten en in die overeenkomsten met zorgaanbieders plaatsvindt. Dat even over de verordening.

De heer Boersma: Mag ik daar een verduidelijkende vraag over stellen?

Mevrouw Den Outer: Ja.

De heer Boersma: Wij hebben hier een hele discussie gehad over de verordening zeg maar in het verleden al. Er is ook wel eens een beetje de indruk dat de verordening soms nou juist niet helpt bij het verstrekken van de juiste zorg. Dus voor de context, voor de discussie die je hier misschien ... Waarvan je denkt, wat doen ze hier allemaal? Maar dat is de discussie die hier speelt. Wat mij opvalt, ook in het stuk wat erbij zit, dat heel nadrukkelijk vanuit de verordening de link naar de inkooporganisatie gemaakt wordt. Aan de ene kant snap ik hem. Aan de andere kant bekruipt me ook een beetje het gevoel dat die verordening meer bedoeld is om onze inkoop af te bakenen en de afspraken met zeg maar de organisaties waar wij in komen af te bakenen, dan dat het een hulpmiddel is. Hoe ik dan een verordening zie, dat is iets waar je als jongere of als volwassene een zeker recht aan kan ontleen. Dat moet gewoon duidelijkheid geven. Als je bij de gemeente aan komt voor zorg, dan is dit de procedure.

Mevrouw Den Outer: Ja. Daar kan ik op rekenen.

De heer Boersma: Dan zijn dit de stappen en dit zijn zeg maar de formele beroepsprocedures. En dat is ook een beetje die hele discussie van, ja, hoe maak je nou een verordening die weer teruggaat tot zijn kern, in plaats van alles dicht regelen en op slot zetten. En nou, misschien kun je nog iets meer over die relatie van die verordening inkoop zeggen, want mij bekruipt toch een beetje het gevoel, ook de hele manier waarop zeg maar de achtergrond wordt geschetst in het ambtelijke stukje van één A4'tje, dat die heel erg vanuit de inkoop ... We gaan naar een nieuwe inkoop dus we hebben een nieuwe verordening nodig. En oh ja, raden willen dat lokaal doen, dus we gaan drie scenario's aanbieden. Terwijl ik het gevoel heb van, we hebben een duidelijk beleid als gemeente. Dat beleid wijkt voor een deel af van wat andere gemeenten doen. Daarom hebben we ook die samenwerking wat lossier gemaakt. En dat beleid vertaalt je in de verordening om te zorgen dat je inwoners duidelijkheid hebben over waar ze wel en niet terecht kunnen.

Mevrouw Den Outer: Ja.

De heer Boersma: Dus een beetje op die manier.

Mevrouw Den Outer: Ja, wat u zegt. Op het moment dat je een verordening download van de website van de gemeente, en dat doe ik toevallig dus heel vaak, dan wil je eigenlijk een verordening voor je zien waardoor als ouder ziet, dit is waar mijn gemeente ... Waar ik op kan rekenen bij mijn gemeente, en dit zijn de processtappen die daarbij horen. Dus dat is ... Dit is de procedure die weg aan lopen. Ik ben naast dit werk wat ik doe voor Zuid-Holland-Zuid ben ik al drie of vier jaar bezig met kinderpalliatieve zorg. Nou als we het over Kinderpalliatieve zorg hebben en ongeneeslijk zieke kinderen, kom ik heel veel ouders tegen die een beroep doen op een voorziening van de gemeente en daar dan vastlopen. Dus ik doe heel veel verordeningen lezen vanuit het ouderperspectief waarbij je denkt van, ja, ik zo'n verordening lezen en kan ik nou rekenen op de gemeente voor een stukje persoonlijke verzorging of niet? Nou, dat staat daar vaak zo technisch dat je dat ... Dat dat heel lastig is om het te interpreteren. Dus als het gaat om een verordening, dan denk ik dat het doel van de verordening zeker niet moet zijn om de inkoop te dienen. Maar waar een verordening wel voor kan dienen is dat het richting geeft en een koers bepaald in de keuzes en de uitvoering van het werk dat zorgorganisaties doen. Even om een voorbeeld te geven. Als jullie zeggen, wij vinden het heel erg belangrijk dat het familiegroepsplan, dat wettelijk verankerd is in de Jeugdwet, dat daar handen en voeten aan gegeven worden, en ik schrijf dat op in die verordening, omdat jullie dat belangrijk vinden, dan ga ik ... Vervolgens kijk ik, wat staat er in het dienstenboek of het normenkader, ik weet niet hoe dat heet, dienstenovereenkomsten geloof ik, van de SOJ, wat staat er opgenomen in de aanwijzingen voor zorgorganisaties als het gaat om het uitvoeren van het familiegroepsplan. Dan is daar gewoon gelegenheid voor en zijn zorgaanbieders ook gehouden om dat uit te voeren. Op het moment dat het dus in die verordening ook een plek heeft, dan geeft dat richting aan hoe zorgaanbieders de toegang en ouders en kinderen de jeugdhulp kunnen organiseren binnen hun eigen gemeente. Staat er helemaal niets in die verordening, ja, dan zal er misschien ook helemaal geen ... Wat ik heel erg jammer vind, in heel weinig gemeentes zie je dus dat het familiegroepsplan, wat wel wettelijk verankerd is ... Ik vind het echt heel erg, maar ik kom bij heel veel

gemeenteraden waar mensen niet eens weten wat het familiegroepsplan is, terwijl het wettelijk verankerd is in de wet. Nou dat vind ik zorgelijk hè. Dus dat zijn eigenlijk ook een beetje de keuzes of de zaken die ik bij jullie wil voorleggen. Vinden jullie ... Wat vinden jullie nou belangrijk? Want dan kunnen we dat ook in die verordening kan dat richting en koers krijgen.

Mevrouw Nijhof: Maar dan wil ik toch even teruggrijpen op wat mevrouw Rietstap net zei. U zegt het zelf, ik vind in heel weinig gemeenten dat familiegroepsplan wat in de wet verankerd is. Dus wat is er gebeurd? Veel verordeningen zijn helemaal geen afgeleide van de wet meer. Dat zegt u eigenlijk zelf. Dus wat wij willen, is gewoon een afgeleide, directe afgeleide van de wet. Met de zaken waar de inwoner op kan rekening. Ik kan bijvoorbeeld één van de dingen die ook bij wet geregeld is, waar ook in deze gemeente consequent discussies over zijn, ben ik zelf de aanvoerder al, ik geloof, ongeveer zeven jaar in, dat is bijvoorbeeld het recht op onafhankelijke cliëntondersteuning.

Mevrouw Den Outer: Heel belangrijk.

Mevrouw Nijhof: Dat is wettelijk verplicht. Er is bijna geen enkele gemeente in Nederland waar dat op een goede manier geregeld is. En dat zegt u net ook over dat familiegroepsplan. Dus dan denk ik ook, u zegt het zelf, waarom gaan we niet terug naar de wet.

Mevrouw Den Outer: Ja ... Het is een stelling die u ... En een hele valide stelling. De teksten voor de verordening zoals ik die ga aanleveren, die worden getoetst en die worden getoetst langs de Jeugdwet. Dus wat moet ... Wat staat er in de Jeugdwet wat er geregeld moet worden in de verordening? Dat is ... Dat beschouw ik als onderdeel van mijn werk. Dat is de basis van een verordening, want een verordening is een afgeleide van de wet. Dus datgene wat in de wet staat en in een verordening beschreven moet worden, dat moet ook in die verordening komen te staan. Dat kan niet in nadere regels, dat kan niet in overeenkomsten, dat moet in die verordening staan. Dat zie ik als onderdeel van mijn opdracht. En de juridische toets maakt dus ook onderdeel uit van de teksten van die verordening zoals ik die op ga stellen. En die juridische toets, daarbij is dus de eerste vraag, toets deze teksten van de verordening. Staat alles wat volgens de Jeugdwet in de verordening moet staan, staat dat ook in deze verordening? Heb ik daarmee antwoord gegeven op uw vraag?

Mevrouw Nijhof: Nou deels, zeg maar. Wij hebben hier al jaren de discussie, of een aantal jaren de discussie gehad over inkomensweging met betrekking tot het verstrekken van een PGB. De boven-gebruikelijke zorg zeg ik even, bijvoorbeeld. Dat is iets wat, laten we zeggen, niet direct bij wet geregeld is, maar het is toch op een bepaalde manier hier in de verordening terecht gekomen. We hebben er een jarenlange strijd over gehad. Uiteindelijk, nou ja, goed, hebben wij het als Dordrecht als enige niet ingevoerd in de verordening. Uiteindelijk blijkt het deels ook weer wel ingevoerd te zijn, begrijpen we nu. Uiteindelijk doet de centrale raad van beroep een uitspraak. U weet het, zeg maar. Dus hoe kunnen wij zeker zijn van als u ons iets aanlevert, dat daar niet uiteindelijk toch zo'n element in terechtkomt wat eigenlijk buiten de wet valt, dus wat

buitenwettelijk is. Want wat er hier het geval is, en ik weet ook dat het in heel veel gemeentes zo is, dat er juist nadere regels in de verordeningen terecht zijn gekomen die niets meer te maken hebben met de Jeugdwet of het internationale verdrag van de rechten van het kind. Dus dat in ieder geval zou ik heel graag voor pleiten, dat er een verordening komt waarin in ieder geval zeker geen zaken in komen die niet ... Die eigenlijk buiten de wet vallen. Want dat is in bijna alle gemeenten namelijk het geval.

Mevrouw Den Outer: Ja, het is natuurlijk ... Maar ik ... Ik kom er dadelijk even op terug. Maar ik zie mijnheer Van Verk een beweging maken.

De heer Van Verk: Ja.

Mevrouw Den Outer: Ik denk, hoe ga ik dit nou netjes zeggen.

De heer Van Verk: Ik ben een beetje de weg kwijt.

Mevrouw Den Outer: Oh, dat is niet de bedoeling.

De heer Van Verk: Maar door het verhaal wat u houdt. Er zijn zaken geregeld in de wet.

Mevrouw Den Outer: Ja.

De heer Van Verk: En volgens mij zijn er een aantal zaken geregeld in de wet waar je gewoon aan moet voldoen. Vervolgens hebben we een verordening. En volgens mij hoeft je in een verordening niets meer te regelen wat wettelijk al geregeld is. Dat lijkt mij tenminste logisch. Als er in de wet staat dat iedereen rechts rijdt, dan hoe je in de plaatselijke verordening niet nog eens een keer vast te leggen dat het verkeer op dit eiland rechts rijdt. Nou, even een hele simpele vergelijking, maar ik wil het helder hebben. Elke wet heeft een grijs gebied. De letterlijke tekst van de wet is niet altijd hetgeen wat de wetgever bedoelt. Dus dat ontstaat, een grijs gebied. Het memorie van antwoord aan de Tweede Kamer geeft daar soms enige richting aan, maar het is nog niet eens uitsluitend te geven. Volgens mij moet je voor die grijze gebieden moet je vervolgens de verordening hebben. Want daar heb je als het ware de keuze als gemeente dat je meer of minder doet in dat grijze gebied. Dat leg je vast in die verordening, zodat je burgers weten, dit staat in de wet, dat hoort de burger te weten, dat weet hij natuurlijk niet, maar dat is niet erg. Maar als hij die verordening leest, dat hij weet van, oké, wij voldoen aan de beginselen van de wet en onze gemeente heeft daaraan toegevoegd of doet het wat minder. Kan alle twee, maar je moet er duidelijk in zijn.

Mevrouw Den Outer: Ja.

De heer Van Verk: Is dat nou ongeveer het beeld wat ik voor mee moet zien?

Mevrouw Den Outer: Ja.

De heer Van Verk: Maar dan hoeft u toch geen verordening te schrijven die voldoet aan de wet? Dan heeft mevrouw Rietstap gelijk. Die zegt gewoon, neem de wet over, dan ben je klaar.

Mevrouw Den Outer: Ja, dat zou kunnen. Dat zou een keuze kunnen zijn, dat we ... En op die manier zijn ook heel veel verordeningen in 2015 tot stand gekomen. Waarbij er vervolgens gezegd is, het is aan de professionals om vanuit hun professionaliteit de afweging te maken ... Nou ja, de afwegingen te maken. Dus dat organiseren wij ... Die verantwoordelijkheid organiseren wij naar de professional toe. En tegelijkertijd zien we dus dat dat ertoe geleid heeft dat er nog steeds heel veel dilemma's zijn, zeker voor professionals, in de toegang, maar ook voor ouders en kinderen. Dus er is toch echt wel in de ruimte die de Jeugdwet biedt, zit ook ruimte, en denk ik ook verantwoordelijkheid, om als gemeente duidelijkheid te scheppen over wat inwoners kunnen verwachten. En we hebben hier natuurlijk ook te maken met een vorm van zorg en ondersteuning, of een, ja, zorg, die anders dan in andere wetten, we te maken hebben met afwegingen die niet heel erg scherp te maken zijn. In die zin, dat we bijvoorbeeld zien dat er, als we het hebben over de bewezen resultaten die jeugdhulp met zich meebrengen, vormen van jeugdhulp met zich meebrengen, want als we een jeugdhulpinterventie inzetten, dan streven we er natuurlijk naar dat daar ook een resultaat tegenover staat. Dat een jongere weer verder gezond en veilig kan opgroeien. We zien dat dat als het gaat om zorg en ondersteuning in de Jeugdwet, nog maar beperkt beschikbaar is. Dus toen we in 2015 de behandeling hadden van deze wet in de Eerste Kamer, werd er gezegd van, nou het is toch heel simpel, dan gaan we alleen de bewezen jeugdhulpinterventies inzetten bij jongeren en kinderen. En toen gaf de staatssecretaris ook aan, dan hebben we de bezuiniging wel heel snel gerealiseerd, want we hebben maar vier tot ... Ik dacht dat het toen vier tot acht procent was van de interventies die een bewezen resultaat hadden. En inmiddels is dat tussen de acht en twaalf procent. Dus er blijft ... In die ruimte blijven er afwegingen bestaan waarvan we met elkaar zeggen, daar zou een gemeenteraad in het kader van het invullen van de jeugdhulpplicht iets voor moeten vinden.

De heer Van Dam-Timmers: Ja, ik heb toch een vraag, als het mag. Dank u, voorzitter. Maar kijk, we zijn natuurlijk lekenbestuur. Toevallig ben ik niet helemaal een leek op dit vlak, maar ik heb toch enorm veel moeite om uw zinnen die u maakt te begrijpen wat u nou echt bedoelt. Omdat ik gewoon ... Ik hoor wel de woorden die u zegt, maar ik kan niet helemaal vatten wat nou ... Ja, wat dan de inhoud is. U bedoelt volgens mij toch eigenlijk dat er gewoon jeugdhulp gewoon niet zo goed bewezen is en dat de evidence gewoon beperkt is.

Mevrouw Den Outer: Ja, klopt.

De heer Van Dam-Timmers: En dat we veel zorg geven, maar uiteindelijk niet weten of het het juiste effect heeft?

Mevrouw Den Outer: Ja.

De heer Van Dam-Timmers: Ja, oké. Dus dan heb ik dat duidelijk.

Mevrouw Smid-Marsman: Maar misschien ook dat je in een verordening wilt opnemen dat als bewezen wordt dat een bepaalde interventie niet effectief is, dat die ook niet meer aangeboden mag worden.

De heer Van Dam-Timmers: Ja, interessante gedachte. Maar ik kan u vertellen dat bijna alles wat ik doe niet bewezen is. En dat is het punt. Dat de meeste zorg, ook in het ziekenhuis, ook uw paracetamolletje die u neemt, die is niet bewezen dat die werkt. Dus dat is hartstikke rot, maar dat is wel de realiteit. Dus het is niet zo dat als iets niet bewezen is, dat het niet zinnig is. Dat kun je niet één op één zo zeggen.

Mevrouw Smid-Marsman: Nee, zeker niet.

De heer Van Dam-Timmers: Maar dus, u bedoelt dat je dus dingen die niet bewezen zijn wel kunt doen en dat je dat dan moet vastleggen. Maar dat laten we toch juist over aan die professional om die afwegingen te maken? Dus ik begrijp gewoon niet hoe dit in zijn werk gaat.

Mevrouw Den Outer: Nou, uiteindelijk ... Ik snap heel goed wat u zegt. Kijk, als het gaat om evidence based, dan weten we dat de snijdende geneeskunde de meeste evidence based resultaten geeft. Dat dat daarna snel afneemt dat percentage. Maar het percentage effectieve jeugdhulpinterventies, bewezen effectieve jeugdhulpinterventies in de jeugdzorg is wat betreft de jeugdzorg heel erg laag, dat weten we. Tegelijkertijd hebben jullie te maken met een verdeelvraagstuk. We hebbe maar zoveel zorgprofessionals in jullie gemeente werken en er zijn ook maar zoveel middelen beschikbaar. Dat is niet eindeloos. Er is schaarste te verdelen, er is geen overvloed te verdelen, er is schaarste. Dat lei... En dat betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden als het gaat om hoe ... In hoeverre geven wij invulling aan onze jeugdhulpplicht. Vinden wij het onze jeugdhulpplicht, en dan gaan we eigenlijk gelijk de dilemma's in die ... Waar we voor staan. We zien dat er ... En daarmee wil ik niks afdoen van de ernst van de aandoening. Maar er is nu een nieuwe aandoening en dat heet misofonie. En misofonie is dat je een enorme haat of hekel hebt aan bepaalde geluiden. Ik heb daar zelf ook last van. Als één van mijn gezinsleden smakt, dan kan ik hem letterlijk wel voor zijn kop slaan, want dat vind ik een heel irritant geluid. Dat laat onverlet dat dat echt een probleem kan zijn. En ik kan me ook voorstellen dat het een probleem kan zijn voor gezinnen. De vraag ... Daar wil ik niks aan afdoen. De vraag is of jullie als gemeenteraad van mening zijn dat dit een jeugdhulpinterventie is, een jeugdbehandeling is, dat dat een DBC geopend moet worden in de jeugd GGZ en dat we hier gemeenschapsgeld aan moeten uitgeven, zodat jongeren en kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien.

De heer Van Dam-Timmers: Maar, daar wil ik toch heel even op reageren. Om heel ...

Mevrouw Den Outer: Dat zijn ... Dat zijn de vragen waar jullie voor staan.

De heer Van Dam-Timmers: Maar ...

Mevrouw Den Outer: In hoeverre vinden jullie dat tot de jeugdhulpplicht horen?

De heer Van Dam-Timmers: Ja, ik zou daar toch heel even kort op reageren.

Mevrouw ...: Voorzitter?

De heer Van Dam-Timmers: Ik vind dat best een aparte ... Dit gaat heel specifiek. Dus dan zou ik op het gebied van quality adjusted life years zeg maar moeten bepalen hoe ernstig een bepaalde ziekte is en dat moet je dan als gemeenteraad bepalen hoe dat in zijn werk gaat, en dan moet je daar een keuze in maken. Nou, het klinkt allemaal hartstikke leuk, maar ik denk toch dat u dan de kwaliteiten van ons overschat, dat wij die afweging kunnen maken.

De heer Burakçin: Mag ik ook een vraag stellen? Ja, hier ben ik.

Mevrouw Den Outer: Oh, sorry. Ik denk ...

De heer Burakçin: Nee. Ja. Nou goed, we komen iedere keer weer terug zeg maar, voer gewoon de Jeugdwet uit. En we hebben iedere keer weer van, joh, luister naar de professional en die moet dan bepalen zeg maar wat de jeugdige nodig heeft. Maar ook in dezen, stel dat we bijvoorbeeld besluiten om bijvoorbeeld inderdaad dat voorbeeld wat u aangeeft niet uit te voeren. En dan? Wat gaat er dan gebeuren vervolgens voor de gemeente. Wordt er dan een procedure gestart? En moet dat dan alsnog uitgevoerd worden? Wat dan?

Mevrouw Den Outer: Op het moment dat jullie zeggen, wij hebben bepaalde vormen van jeugdhulp bakenen wij af en vinden wij waarbij er altijd een hardheidsclausule is om toch een interventie in te zetten mocht dat helemaal nodig zijn, dan sluiten jullie dat uit. Dat is afbakenen. Een afbakeningsvraagstuk is ook, willen wij onderwijsvraagstukken oplossen door het inzetten van jeugdhulp? Of zeggen wij, Passend Onderwijs is voorliggend en alleen als er in gezamenlijkheid besloten wordt dat hier sprake is van jeugdhulpproblematiek, zetten we jeugdhulp in. Maar op het moment dat er geen sprake is van jeugdhulpproblematiek, dan is Passend onderwijs voorliggend en dient dat daar opgelost te worden. Dat is ook een afbakeningsvraagstuk. Dat wil ik ook van jullie weten. Willen jullie jeugdhulp inzetten terwijl er sprake is van onderwijsproblematiek? Dat zien nu heel veel gebeuren. We zien dat er heel veel vraagstukken in onderwijs gemedicaliseerd worden of onder ... Onder, ja ... Onder het ... Ja, door middel van medisch redeneren gezegd wordt, dat is een jeugdhulpprobleem, terwijl er eigenlijk sprake is van een onderwijsvraagstuk. Willen jullie dat afbakenen? Dat is ook een hele concrete vraag die ik heb.

De heer Van Verk: Maar ik vind ... Sorry, voorzitter. Ik vind de aanvliegroute vind ik per definitie eigenlijk verkeerd. Volgens mij is het dat er een kind is, een jongere is, die heeft een probleem, en dat probleem moet worden opgelost. En dan zijn er professionals om te diagnosticeren wat dat probleem is, en moeten zij ...

Mevrouw ...: Je moet ze onderzoeken, niet te diagnosticeren, maar goed.

De heer Van Verk: Ja. Zij onderzoeken, goed, whatever. Maar er wordt een onderzoek gedaan en er wordt uiteindelijk wordt daar ... Uit dat onderzoek komt een bepaalde diagnose volgens mij. Er wordt ergens gesteld, hier dit en dit probleem speelt er bij dit kind. En volgens mij moet op basis daarvan moet er samen met de ouders en met het kind of de jongere moet er gekeken worden welke hulp passend is. Dat is de wet. En daar kan je zo'n familiegroepsanalyse of wat u zei kan daarbij passen, er kan nog veel meer bij passen. Maar de aanvliegroute moet altijd zijn via de degene die de zorg nodig heeft. En als ik heel eerlijk ben, maar dat bleek al aan het begin van de discussie, zou het mij ... Zou het de ouders en het kind geen zorg moeten baren uit welk potje dat dat komt. Als daar één grote pot staat voor zorg die gevuld wordt uit Passend Onderwijs, uit de WMO en uit de jeugdhulp, dan maakt het ook verder niet uit waar het vandaan komt.

Mevrouw Den Outer: Maar dan ontstaat er dus een situatie waarbij er in bijvoorbeeld vanuit Passend Onderwijs geen middelen beschikbaar zijn of geen ondersteuning beschikbaar is, dat er beroep gedaan wordt op jeugdhulp.

Mevrouw ...: Voorzitter?

De heer Van Verk: Nee. Dan ontstaat er een situatie dat een kind wat hulp nodig heeft na onderzoek een traject volgt, en dat traject wordt gewoon betaald uit de pot zorg. En dat wordt gewoon begeleid door diegene die daar het best bij past.

Mevrouw Smid-Marsman: Maar wat denk ik ... Wat ik wel belangrijk vind, is dat ... Er zitten eigenlijk nog ... Er zit nog een stap voor deze discussie. Wij praten hier in de raad ook over normaliseren en demedicaliseren. Niet elk kind wat misschien iets anders gedrag vertoont dan een ander kind in de klas, of een lagere score heeft dan een ander kind in de klas, heeft ook een probleem waar zorg voor nodig is. Dus ook de afweging van ... En wat we dus in Nederland wel zien, is door de nadruk te leggen bij de professional om dat te wegen, en professionals vaak zorgmedewerkers zijn die dus ook vrij automatisch, zo zijn ze opgeleid, zo staan ze in de wereld, inderdaad gaan diagnosticeren, behandeling. En dat is een beetje wat in het begin van het verhaal zit. Want dat valt een beetje misschien soms wel. Je zit in de ontwikkeling dat een groot deel van de stijging van de kosten dus gaat over kortdurend, licht ambulante, ondersteuning waarvan je serieus de vraag kan stellen inderdaad, is dat onderwijsondersteuning, is dat opvoedondersteuning?

Mevrouw Den Outer: Of is er sprake van een onderwijsvraagstuk. We zien gewoon dat er in het onderwijs heel snel in medische taal gesproken wordt over problemen die kinderen hebben.

De heer Van Verk: Dat klopt. En wat mevrouw Smid zegt ... Of mevrouw Marsman, of Marsman ... Maakt niet uit.

Mevrouw Smid-Marsman: Maakt niet uit.

De heer Van Verk: Dat klopt. De zorg is vergeven van zorgmedewerkers, dat is logisch. En een zorgmedewerker zal altijd geneigd zijn om zorg te leveren. Zo goed als

ambtenaren altijd dingen willen regelen. En misschien moeten ze beiden wat minder doen. Maar dat zou er misschien wel voor pleiten om eens naar de professionaliteit en de inzet, dus het totale systeem te kijken. En als ik heel eerlijk ben, denk ik dat er binnen dat systeem een aantal verrotte plekken zitten, een aantal perverse prikkels zitten.

Mevrouw ...: `...' [buiten microfoon].

De heer Van Verk: Ja, maar beiden. Er zitten ... En dat zou je eruit willen rammelen. Maar of je dat nou met een verordening moet doen, dat geloof ik niet.

Mevrouw Den Outer: Niet alleen met een verordening, zeker niet alleen met een verordening. Die verordening is een onderdeel van het hele samenspel waarbinnen dat jeugdhulpstelsel en andere gedecentraliseerde wetten vorm en inhoud krijgen. Het versterken van de professionaliteit van mensen in de toegang, het inzetten op een nog groter ... Dus deskundigheidsbevordering, professionaliteit, het versterken van die professionals is minimaal zo belangrijk als die verordening. Want uiteindelijk moet die verordening en die nadere regels en al die contracten en al die inkoopafspraken, die moeten allemaal leiden tot professionals die die zorg en ondersteuning aan de jeugdige bieden. Dus die verordening is zeker niet de oplossing voor, nou ja, de manier waarop we de jeugdhulp met elkaar organiseren. Maar er zijn wel een aantal zaken in die verordening die gaan over afbakening. En dat is dus niet alleen afbakening over welke vormen van zorg en ondersteuning zijn wij niet van? Maar dat gaat over de afbakening tussen bijvoorbeeld Passend Onderwijs en Jeugdzorg. Vinden we dat dat dan voorliggend is en dat dat dan ook op die manier moet plaatsvinden. En als jullie zeggen, ja, dat mag wat ons betreft allemaal jeugdhulp worden, dan wordt allemaal jeugdhulp. Maar daar hebben jullie niet de middelen, nog de professionals voor. En volgens mij heb je dan ook een maatschappelijk vraagstuk met elkaar.

De heer Van Verk: Maar volgens mij discussiëren we nu over het sluitstuk van iets, namelijk van het hele systeem rondom jeugdzorg en jeugdhulp, waarvan we eigenlijk net zeggen van, ja, dat systeem dat zit niet zo lekker in elkaar. Er zitten gewoon een aantal hele verkeerde dingen in. Er moet ... En we gaan dus nu ... Dat laten we buiten beschouwing. We gaan het proberen af te baken binnen een verordening. Maar dat is het sluitstuk. Het systeem, de organisatie, die moet geënt zijn op de wet en hetgeen wat mensen nodig hebben. Als je dat goed regelt, dan is het sluitstuk dat je dat uiteindelijk vastlegt in een verordening. En ik ben bang dat we nu aan het einde zitten te knutselen, terwijl we eigenlijk aan het begin vergeten dat het eigenlijk, dat er een ... We zitten aan de sierdoppen van auto, terwijl de motor helemaal verrot is. Daar heb je niet veel aan.

Mevrouw Smid-Marsman: Misschien dat het goed is om toch aan te geven dat we niet alleen met een verordening bezig zijn. We zijn met jeugdhulp naar de voorkant bezig. We hebben in het kader van het programma zorgzame stad een aantal nieuwe interventies gedaan. Dus wij gaan de contractering van de wijkteams hebben we integraal gemaakt. Dus het is niet ... We doen rond onderwijs een aantal dingen. Dus het beeld dat wij alleen iets doen in de verordening, vind ik een beetje voorbij gaan aan wat u in de afgelopen twee-drie jaar aan beleid en besluiten heeft genomen in het wat

breder domein. Maar misschien dat het wel goed is om in discussies zoals deze rond de verordening, die wat bredere context misschien ook wat helderder te schetsen, zodat het in ieder geval niet het beeld ontstaat dat het idee is dat de verordening, nou ja, het belangrijkste besluit is wat je kan nemen.

Mevrouw Den Outer: Nee, ik hoop dat ik dat ook voldoende voor het voetlicht breng. De verordening is een onderdeel van het samenspel wat er op dit moment plaatsvindt, regionaal en lokaal, als het gaat om de ontwikkelingen rondom jeugdhulp. Het gaat ... Die nieuwe verordening en afbakening gaat ook niet heel veel geld besparen, daar zijn ook landelijke ramingen over gemaakt. Het schept helderheid en het schept richting, ook voor professionals die op dit moment die ruimte die er is, en die grijze gebieden die zij ervaren en die ook ouders en kinderen ervaren, dat daar meer helderheid en duidelijkheid over komt. Dat is denk ik een belangrijk gegeven om mee te werken.

Mevrouw Nijhof: Voorzitter? Voordat wij daar volgens mij überhaupt een besluit over kunnen nemen, want u zegt een aantal dingen, moeten wij gewoon weten wat de wettelijke kaders zijn en wat de inhoud van de Jeugdwet is. En dan wil ik één ding aankaarten. Want u zegt, Passend Onderwijs, dat stuk dat botst. Er is een WMO.

Mevrouw Den Outer: Ja.

Mevrouw Nijhof: Die hè, die botst.

Mevrouw Den Outer: Zorgverzekeringswet.

Mevrouw Nijhof: Hè?

Mevrouw Den Outer: Zorgverzekeringswet, Wet Langdurige Zorg, allemaal.

Mevrouw Nijhof: De zorgverzekeringswet. Goed, dat zijn ...

Mevrouw Den Outer: Goed.

Mevrouw Nijhof: Maar we hebben ook ... De verordening is er voor onze inwoner. En wat we ook weten is dat er in de Jeugdwet wel degelijk een aantal wettelijke taken genoemd worden en ook een aantal rollen van bijvoorbeeld in dit geval de gecertificeerde instellingen. De gecertificeerde instelling, de Jeugdbescherming, hoort geen hulpverlenende ... Mag geen hulpverlening uitvoeren. Heeft een toezichhoudende taak en mag expliciet niet aan de voorkant in het domein zitten, omdat het belangen verstrengelend is. Dus als wij zouden zeggen dat wij willen dat eigenlijk alle kinderen thuis per definitie thuis blijven wonen en dat er alleen in de, nou ja, laten we zeggen, op het moment dat het echt niet anders kan, kinderen tijdelijk naar elders gaan, dat zou een besluit kunnen zijn wat wij natuurlijk als gemeente nemen. Van, wij gaan ervan uit dat in de toegang er alles aan gedaan wordt om dat kind thuis te houden. En we gaan pas de Jeugdbescherming inschakelen als het echt het allerlaatste stukje is die ingeschakeld moet worden. Want wij zouden dus ook kunnen besluiten, want dat is iets wat niet in het wettelijk kader is en wat hier wel zo georganiseerd is in deze regio, in alle

regio's overigens, is het zogenaamde drangkader. U weet dat denk ik. Dat is de preventieve jeugdbescherming waar heel veel om te doen is in Nederland. Waar we, nou ja, in dit geval ook wijkteams al heel ... Soms al heel snel grijpen naar de jeugdbeschermingstafel omdat zij het niet meer weten. Waar vervolgens de Raad van de Kinderbescherming om de hoek komt kijken en waar vervolgens er, nou ja, laten we zeggen, een niet-juridisch afgebakende maatregel uitgevoerd wordt, die wij ook bekostigen, zeg ik maar even, en waar vervolgens soms een onder toezichtstelling of een uit-huis-plaatsing uit voortkomt. Dus u zegt eigenlijk ook nu, dat als wij de wet ... Als wij weten wat de wettelijke taken zijn, ook de wettelijke rollen van de verschillende onderdelen die wij in moeten kopen, dan zouden we bijvoorbeeld kunnen besluiten, wij willen geen jeugdbeschermingstafel in deze regio, in ieder geval niet in onze stad voor onze kinderen. En wij willen, als er een uit-huis-plaatsing plaatsvindt, geen vrijwillige uit-huis-plaatsingen, waar ouders onder druk worden gezet om een civielrechtelijke maatregel te ontlopen, dat willen we niet. Kan dat?

Mevrouw Den Outer: Daar durf ik u geen antwoord op te geven, want ik ben geen jurist. Ik weet niet ... Ik ... Kijk, de manier waarop er in Nederland diep ingegrepen wordt in de persoonlijke levenssfeer van gezinnen en kinderen, levens van kinderen, dat is echt wel één van die maatschappelijke waarden waar we het heel goed over moeten hebben met elkaar. Want we zien natuurlijk dat we in Nederland de meeste uit-huis-plaatsingen hebben van heel Europa. Terwijl we tegelijkertijd zien dat Nederlandse kinderen onder bijna de beste omstandigheden die er zijn opgroeien. En toch hebben wij een klimaat in Nederland waarbij er dus heel diep ingegrepen wordt, vanuit de Jeugdbescherming of vanuit de overheid, wat diep ingrijpt op de persoonlijke levenssfeer van kinderen. Ik denk dat dat een discussie is die ook landelijk niveau goed gevoerd moet worden en die jullie hier ook in de gemeenteraad heel goed moeten voeren. En dat het ... Het is input die ik zeker mee kan nemen. Dus ik kan kijken wat er juridisch mogelijk is om hierover iets in de verordening op te nemen. Ik ben geen jurist, dat durf ik gewoon niet te zeggen. Ik ben een ... Ik ben ingeschakeld om deze teksten voor te bereiden, maar ik ben heel nadrukkelijk geen jurist. Daarom hebben we ook ... Daarom is het zo belangrijk dat de juridische toets plaats gaat vinden op die teksten. Dus ik kan dit meenemen als een belangrijk onderdeel van de vragen die jullie hebben en de input die jullie mij leveren. Zal ik dat doen? Wilt u dat ik dat meeneem?

Mevrouw Nijhof: U mag dat meenemen, denk ik. Wat ik ook graag van u zou willen horen. U heeft in het voorverhaal zeg maar het over ... Nou ja, ik noem het even de belangen van de aanbieders om bepaalde dingen te weten. Wat weet u van ... Want dat komt eigenlijk in het hele verhaal niet voor. Hoe ... Wat uiteindelijk jeugdhulpvragers en ook ouders vinden van dit systeem en of zij daarmee geholpen zijn. Want zijn daar cijfers over? En mogen die ouders ... Ik weet nog heel goed dat wij in 2015 daar ook een discussie over gehad hebben. En daar is ook in Nederland een discussie over geweest. Dat de verordeningen zeg maar, dat ook ouders en laten we zegen professionals mee zouden kunnen praten over wat het beste ... Wat het beste zou zijn om aan hulp in te kopen. Want zijn daar cijfers over? En vindt u dat ook niet heel belangrijk dat juist de hulpvragers, in dit geval het kind wat wij vanuit de wetgeving moeten beschermen, zeg ik maar even, wat we zo goed mogelijk moeten laten ontwikkelen, dat daar ook een

directe stem van in die verordening komt, zodat ook de cliënten en ook die de verordening uit moeten voeren, mee kunnen helpen om, laten we zeggen, die jeugdhulp zo goed mogelijk te organiseren?

Mevrouw Den Outer: Ja.

Mevrouw Nijhof: Want daar hoor ik niks over.

Mevrouw Den Outer: Ja, als het gaat om de ervaringen van ouders en kinderen met de uitvoering van de Jeugdwet, kan ik iets terug spiegelen over wat er ons eigen narratief onderzoek komt aan opbrengsten hoe ouders en kinderen dat ervaren. Wij doen namelijk zelf heel veel narratief onderzoek op het gebied van de jeugdhulp, maar ook op het gebied van de kinderpalliatieve hulp. En ook in rekenkameronderzoeken nemen wij altijd narratief onderzoek mee en ervaringen van ouders en kinderen. Dus ik denk dat er ... Nou, ik denk het niet, ik ben ervan overtuigd dat het ophalen van narratieven van ouders en kinderen ontzettend goed kunnen helpen bij het scherp stellen van beleidskeuzes die gemaakt moeten worden. Maar ook het, nou ja, wat er bij een gemeenteraad op tafel komt als het gaat om het maken van keuzes en kaderstelling. Dus die narratieven ophalen en die cliëntervaringen, die zijn ontzettend belangrijk om mee te nemen. Ik wijs daarbij ook specifiek op een onderzoek dat binnenkort verschijnt en naar de Tweede Kamer gestuurd zal worden, waarbij wij een landelijk narratief onderzoek hebben gedaan met de ervaringen die ouders en kinderen hebben als het gaat om administratieve lasten in het kader van jeugdhulp. Want dat is ook iets waar ouders en kinderen mee te maken hebben, de enorme administratieve lastendruk en de ruimte die professionals ervaren in het al of niet in kunnen zetten van jeugdhulpinterventies. Dus al die productcodes die er zijn. Elke keer als ik naar u kijk, denk ik, ik moet in gewone taal praten, ik moet niet in jargon praten.

De heer Van Dam-Timmers: Ja, dat zou heel fijn zijn. Ja, dat maakt het leven een stuk eenvoudiger.

Mevrouw Den Outer: Ik doe mijn best.

De heer Van Dam-Timmers: Ik doe daar ook meestal mijn best voor. Dat is erg prettig.

Mevrouw Den Outer: Ja, en ik doe ook mijn best, dus ik hoop dat u dat merkt. Dus die ... Je ziet dat narratief onderzoek en de ervaringen die cliënten en ouders hebben met jeugdhulp, dat die een steeds centralere plek innemen in dat jeugdhulpveld. En we zien ook dat zorgaanbieders daar steeds meer belangstelling voor krijgen en ook steeds meer kijken naar, nou ja, naar het belang en ook het inclusief maken van die ervaringen van ouders en cliënten. Dus daar kunnen jullie in een veror... Dat kunnen jullie ook meegeven als input aan mij, van zorg ervoor dat die ervaringen van ouders en kinderen, dat die ook heel goed meegenomen worden en dat er ook inclusiviteit is als het gaat om het maken van afwegingen over welke vormen van hulp hebben wij nou nodig als ouders en ... Ouder en kinderen.

Mevrouw Smid-Marsman: Misschien is het handig om ... Ik kijk ook even naar de tijd en jouw presentatie. Als je zegt, er zit niet meer zoveel ...

Mevrouw Den Outer: Als we het hebben over afbakening. Ik wil dus ... Maar dat gesprek voeren we dus al. Ik wilde dus graag over de ... Met jullie in gesprek over de dilemma's, over de vragen, over de wensen die er zijn als het gaat om afbakening van jeugdhulp. Afbakening gaat dus niet alleen maar over welke vormen van zorg en hulp zijn we wel van en welke zijn we niet van. Afbakening gaat ook over, hoe gaan we om met de afbakening van die andere wettelijke kaders? Want zelfs als jullie een integrale verordening zouden hebben, dan nog heb je telkens te maken met afbakening van andere wettelijke kaders. Dus een integrale verordening maakt het eenvoudiger, zorgt ervoor dat het meer op elkaar afgestemd is, en je kunt daarmee budgetten ontschotten. Dat vereenvoudigt hulp, zorg en ondersteuning. Ik zit hier gewoon echt als technisch hè, dus ik maak hier niks politieks van, maar dat is een ... Maar het is ook een gegeven dat jullie niet alleen maar te maken hebben met jullie eigen gedecentraliseerde wetten. We hebben ook te maken met de Wet Langdurige Zorg en we hebben ook te maken met de Zorgverzekeringswet. We hebben ook te maken met Passend Onderwijs. En er komt nog meer wetgeving aan, waarbij het sociaal domein als een soort van voorliggende voorziening gezien wordt. Denk bijvoorbeeld aan de Wet Gesubsidieerde Rechtshulp, dat eigenlijk al uitgaat van het sociaal domein als voorliggende voorziening. Dus dat betekent dat er eigenlijk nog eens een keertje allerlei wetgeving aan gaat zitten komen die een beroep... Die kijkt naar het sociaal domein voordat er een andere interventie ingezet wordt. Dus die complexiteit die gaat sowieso toenemen. Laat onverlet dat jullie je eigen eenvoudigheid natuurlijk ook kunnen organiseren op het moment dat jullie kiezen voor ontschotten van budgetten, het ontschotten van een verordening. Maar dat is aan jullie. Ik heb ook hier neergezet als derde, die afbakening op de toegang. Wat is nou gespecialiseerde jeugdhulp, en wat zou nou in het gebiedsteam zorg dichtbij uitgevoerd kunnen worden? We zien dat er eigenlijk bij de start van de invoering van de Jeugdwet gekozen is om bepaalde vormen van jeugdhulp echt uit te laten voeren door gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders, en andere vormen van zorg en ondersteuning worden gewoon door de toegang of door de gebiedsdienst uitgevoerd. Willen we naar een ... Willen jullie een beweging op gang brengen waarbij we zeggen van, nou sommige vormen van gespecialiseerde jeugdhulp die zijn er wel aan toe om ook dichtbij door onze eigen toegang, door onze eigen gebiedsteam of door onze eigen professionals uitgevoerd te worden.

Mevrouw Nijhof: Voorzitter?

Mevrouw Den Outer: Willen jullie dat?

Mevrouw Nijhof: Voorzitter? Eerst zou je denk ik moeten formuleren wat je wilt dat je toegang doet. Want u spreekt over toegang. En als ik denk aan toegang, dan denk ik aan de toegang die op de manier werkt, iemand die heeft een hulpvraag, of in ieder geval heeft, nou ja, goed, een vraag. En vervolgens, in mijn ogen, zou de toegangsmedewerker de vraag moeten onderzoeken en moeten bedenken wat er, net zoals de heer Van Verk naast mij zegt, wat er bij dat probleem past als oplossing. Dat is in, nou ja, laten we zeggen, in mijn beleving de rol van de toegang. Maar u schetst een

andere rol voor die toegang. U schetst ook een uitvoerende hulpverleningsrol voor die toegang. Wij hebben hier jaren al een soort van semantische discussie over, ook met onze wethouder die hier aan de zijkant zit, waar, ja, waar vooral ikzelf steeds denk echt te lezen in het transitiearrangement wat wij gemaakt hebben hier, dat de toegang geen hulpverlening hoort uit te voeren. Dat die rollen ook heel moeilijk te combineren zijn, dat er ook heel veel werkdruk door ontstaat. En dat daarnaast, laten we zeggen, de tijd om goed te onderzoeken wat een kind nodig heeft, ook daardoor veel kleiner maakt, waardoor er soms ook veel te snel gehandeld wordt, zeg ik maar even. Dus ik denk dat je eerst moet zorgen dat je met elkaar eens bent, wat doet die toegang? En hoe je het nu schetst, is de toegang een zorgaanbieder. En dat, in mijn ogen, is dat niet zo. Dus ik denk dat dat eerst meegenomen moet worden om dat te formuleren. En dan moet je denk ik kijken wat voor deskundige heb je nodig in die toegang om die rol te kunnen uitvoeren. Want wat wij natuurlijk nu heel erg zien, is dat onze toegang ook een gedeelte opvoedondersteuning uitvoert. Dat onze toegang overigens ook deels uit een wijkteam bestaat. Dat dus dit een geïntegreerd wijkteam is dat, bijvoorbeeld de Stichting Jeugdteams in dit geval, een deel uitvoert van die zogenaamde toegang. Maar dat ook heel veel zorgvragen, ook jeugdhulpvragen, terechtkomen in dat wijkteam. En ik denk dat je dus eerst denk ik moet kijken, hoe ... Wat wil je dat de rol van het wijkteam is? Welke deskundigen passen daarin? En vervolgens, wat noem je jeugdhulp? Welke vormen van jeugdhulp zou je eventueel bijvoorbeeld beschikkingsvrij kunnen doen hè? Want u zegt zelf ook, de lichtere vormen van hulp, die kosten steeds meer geld. Maar die zijn bijna allemaal ondergebracht in de maatwerkvoorzieningen. Dus je zou ook als gemeente het besluit kunnen nemen om te zeggen, wij willen niet dat er zoveel geld gaat zitten in die bureaucratie, want dat gaat allemaal maar, laten we zeggen, op aan tijd en geld. Maar wij willen dat het beschikkingsvrij wordt bijvoorbeeld. Dus makkelijk toegankelijk, gewoon met een getekend briefje, gaat maar daarnaartoe, daar kunt u een opvoedcursus krijgen. En als het gaat om de lichtere vormen van hulpverlening. Dus ik zou, als u het over dat laatste punt heeft, van u eigenlijk heel graag willen weten, als u iets mee terugneemt, en dan kijken wat wij daarmee gaan doen denk ik, want dat is dan uiteraard de vraag, van de rol die de toegang heeft en wat voor specialisten je nodig hebt of wat voor mensen je nodig hebt om uiteindelijk die rol te kunnen invullen.

Mevrouw Den Outer: Ja, helder.

Der heer Van Verk: Daar wil ik wel een aanvulling op geven. Want wat ik daarbij miste, is in feite de regie. Wie voert nu eigenlijk de regie?

Mevrouw Den Outer: Welke regie bedoelt u?

De heer Van Verk: Nou ja, volgens mij draait de hele zorgvorming van 2015 om het simpele feit dat men constateerde dat er soms 28 hulpverleners in een maand binnenkwamen. Dat moesten we maar niet meer doen, want dan had die familie nooit meer vrij. Er moest eigenlijk één hulpverlener komen, één zorgregisseur die samen met het gezin bepaalde op welke manier de zorg georganiseerd werd en in welke volgorde problemen werden afgehandeld. En dat is de functie die we eigenlijk ... En daar is bijna heel Nederland schijnbaar niet in geslaagd, maar dat is de functie die we noden, missen, om te zorgen dat er meer en betere coördinatie komt en sturing komt in die

hulpverlening. Want nu horen we nog dat er gezinnen zijn waar rustig zeven hulpverleners binnenkomen in de week. Niet leuk. Dus die functie denk ik dat ook belegd moet worden in die verordening. Ik zou nog even een slide terug willen als dat kan.

Mevrouw Den Outer: Ja, dat kan.

De heer Van Verk: Want er viel mij opeens iets op. Een nieuwe verordening waarbij er lokaal ruimte is voor maatwerk. Ik dacht dat er een lokale verordening komt, waarbij er ruimte is voor maatwerk wellicht, maar dat het toch vooral een lokale verordening is. Nu lijkt het ... Of het suggereert in ieder geval dat er een regionale ... Zeker als je daar bovenaan regionaal dikgedrukt onderstreept neerzet. Vergis ik me daar nu in? Of is dat een ... Wat is de bedoeling?

Mevrouw Den Outer: Mijn opdracht is om te zorgen voor een regionale verordening waarbij er ruimte is voor lokaal maatwerk.

De heer Van Verk: Nou ja, dat suggereert op zijn minst dat we min of meer moeten meegaan in een regionale ... Nou, kan een hele algemene verordening ...

Mevrouw Smid-Marsman: Nee. Nee, nee, nee, nee, nee, nee. Volgens mij ...

De heer Van Verk: Nou ja, ik was nog niet klaar.

Mevrouw Smid-Marsman: Nee, ik snap ... Maar ik ben het niet helemaal eens met mevrouw Den Outer wat haar opdracht is. En aangezien ik mede opdrachtgever ...

Mevrouw Den Outer: Oh, dan ...

Mevrouw Smid-Marsman: Mede opdrachtgever ben ...

Mevrouw Den Outer: Dat wordt interessant.

Mevrouw Smid-Marsman: Wat volgens mij als een paal boven water staat, is dat het gaat om lokale verordeningen. Alleen die lokale verordeningen richten zich op een aantal uitvoeringpartners die daarmee te maken hebben. Dus er is een belang om te kijken dat daar waar gemeentes het met elkaar eens zijn, om dingen op eenzelfde manier te organiseren. Maar het worden lokale verordeningen met ruimte voor maatwerk. Maar de vraag aan mevrouw Den Outer is wel geweest van, kijk hoe je er zoveel mogelijk ...

De heer Van Verk: Ja, zo ontstaan spraakverwarringen en hele politieke discussies. Want dit ligt natuurlijk uitermate gevoelig, dat weten jullie ook wel.

Mevrouw Smid-Marsman: Daarom dacht ik, ik moet even ingrijpen.

De heer Van Verk: Daarom wou ik er maar even op ingaan.

Mevrouw Den Outer: Ik wil zeker niet tot verwarring. Maar, sorry, ik ben soms absoluut niet politiek.

De heer Van Verk: Nee, dat is misschien soms ook maar goed. Maar soms lastig in een politieke omgeving.

Mevrouw Den Outer: Ja, daar heeft u helemaal gelijk in.

De heer Van Verk: Nee, dus laten we vaststellen dat er een nieuwe verordening moet komen waarbij een lokale verordening leidend is. Ik begrijp best de behoefte, dat wil ik helemaal niet onder stoelen of banken steken, dat er een soort eenduidigheid moet zijn. Want je moet er niet aan gaan denken dat de tien gemeentes in deze regio alle tien een aparte registraties en een aparte rapportages willen. Daar moeten we niet heen. Laten we het daar nou alsjeblieft ook over eens zijn.

Mevrouw Den Outer: Dat bedoelde ik te zeggen. Ik ga niet tien verordeningen ...

De heer Van Verk: Nee. Nou, ja dan ...

Mevrouw Den Outer: Ja. Nou, ja. Nee, ik ga helemaal niets meer zeggen.

De heer Van Verk: Nee, ik zou maar even weg blijven bij ... Wat ik me wel kan voorstellen, is dat je uiteindelijk als gemeente wel kiest voor een verordening waarvan je zegt van, ja, het kan best zijn dat zeven, acht, negen anderen dat op een hele andere wijze zien, maar wij gaan het wel zo doen.

Mevrouw Den Outer: Ja.

De heer Van Verk: Dat moeten we wel even in ons achterhoofd houden.

De voorzitter: Dames en heren?

Mevrouw Den Outer: Maar u bent ook de baas van de gemeente, dus ...

De heer Van Verk: Maar ik zie je helemaal in de ...

De voorzitter: Hallo?

De heer Van Verk: Dus we zijn het helemaal eens, dat ...

De voorzitter: Dames en heren.

De heer Van Verk: Oh.

De voorzitter: Ja, het is kwart voor. En het lijkt een beetje toe te bewegen naar een soort van moment der onderbreking. Dus mijn voorstel zou zijn om nu even tien minuutjes pauze te houden met elkaar, en dan na die pauze dit agendapunt gezamenlijk af te sluiten van, wat hebben we nou gehoord, hoe gaan we verder of wat hebben we nog nodig om verder te kunnen? Dus ik zie jullie over tien minuten weer terug.

Schorsing

De voorzitter: Goed, we gaan door inderdaad. Dat was best pittig om te volgen. Dus wat dat betreft is het denk ik goed dat we even een onderbreking hadden. En de vraag is, hoe nu verder? Ik heb daarvoor een voorstel bedacht, procesmatig. Dus ik denk, dat doe ik gewoon. En als jullie daar wat van vinden of aanpassingen hebben, dan horen we het graag. Maar laten we proberen inderdaad met een beeld te komen van, en nu, hoe gaan we nu verder vanaf dit moment? We hebben sowieso volgende week de politieke bespreking gepland staan. Dus in de politieke bespreking kunnen we er inderdaad helemaal los op wat moet er wel en niet in, wat zou belangrijk moeten zijn en wat niet? We hebben nog een onderzoek uitstaan met de narratieven die we graag willen hebben voordat we de verordening vaststellen, neem ik aan, om te zien hoe we de zorgvrager en zorgverlener in de verordening terug zouden moeten laten komen. Dan hebben wij nog nodig denk ik een juridische onderbouwing van wat er uit de wet volgt en wat er grijs is, dus wat er in de verordening geregeld zou moeten of kunnen worden. Ik denk dat dat ons heel erg helpt. En dan moeten we de rolverdeling duidelijk krijgen in de verordening. Dat is wel, denk ik, deels een politieke discussie. Dus laten we kijken of we daar volgende week al iets mee kunnen doen. Dan zit ik even te denken, heb ik dan alles genoemd? Ik kijk even om mij heen. De heer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Ja, voorzitter, er werd door mevrouw Den Outer werd de managementsamenvatting genoemd van de WHR. En mijn voorstel zou zijn om die bij de stukken toe te voegen, die samenvatting, die 25 pagina's.

De voorzitter: Ja, waarvan akte. Dan zou de heer Van Verk ... Weet nog iets toe te voegen.

De heer Van Verk: Waar ik wel behoefte aan zou hebben om aan de verordening toe te voegen, is een aantal definities die eenduidig zijn en waar we het over eens zijn. Ik denk even aan de discussie rondom, wat was het, de PGB's, de gebruikelijke en boven-gebruikelijke zorg. Wellicht dat we dat soort zaken moeten toevoegen aan de verordening als zijnde richtlijnen.

De voorzitter: Ja, dat is alvast een aandachtspunt, denk ik, richting het opstellen van de verordening. Mevrouw Nijhof.

Mevrouw Nijhof: En ik denk dat het belangrijk is, dat hebben we een aantal jaren geleden ook gedaan, dat in ieder geval de verordening ook echt door een jurist zeg maar getoetst wordt die verstand heeft van deze wetgeving.

De voorzitter: Ja, lijkt me ook duidelijk verhaal. Dan zou denk ik, procesmatig hè, als je hoort wat we allemaal nog nodig hebben, dat dat in ieder geval nog een aantal dingen zijn die ter informatie verstrekt moeten worden of opgesteld moeten worden. Dat er nog een politieke bespreking plaats gaat vinden volgende week. En het lijkt me helemaal geen gek idee dat wij dus daarna nog een keer een moment nodig hebben met elkaar om vast te stellen, hebben we voldoende voor de verordening of niet. Omdat er van ons wordt er best wel wat gevraagd, en wij hebben ook als commissie altijd aangegeven, wij willen regie, wij willen onze verordening zelf bedenken en maken in die zin. Dus ik denk dat dat dan ook wel goed is om nog eens een keer bij elkaar te zitten in een min of meer

technische setting, om dat bij elkaar te brengen voordat een politiek stuk, verordening, ter besluitvorming wordt voorgelegd. Mevrouw Nijhof?

Mevrouw Nijhof: Nou, in deze bespreking kwam ook even het, laten we zeggen, het kader van het de VNG ooit heeft gesteld. En ik denk dat het ook verstandig is om dat in ieder geval in de stukken te hebben, hoe de modelverordening er uitzag. Laten we zeggen, die volgens afgeleide is van de wet.

De voorzitter: De heer Boersma.

De heer Boersma: Ja, voorzitter, ik heb nog even een vraag over de tijdsplanning dan. Want mevrouw Den Outer die gaat natuurlijk door met haar opdracht, en die heeft waarschijnlijk een aantal andere gemeenten. Hoe zitten we in de tijd? Dat we niet straks wij nog met een technische sessie bezig zijn, terwijl er al een concept verordening voor de overige gemeenten ligt en wij eigenlijk constateren dat we dan, nou ja, of achter de feiten aanlopen, of ... Nou, gewoon even een vraag. Wordt er zeg maar met ons traject ook een beetje rekening gehouden? Laat ik hem omkeren.

De heer Van Verk: We hebben net gehoord dat het een lokale verordening is, dus ...

De voorzitter: Zijn jullie ... Kunnen de commissieleden zich vinden in dit voorstel qua wat we nodig hebben aan informatie en momentum? Zullen we een reactie daarop vragen van de mensen die het moeten gaan doen? Dat is misschien wel zo netjes? Wat vinden jullie van ons voorstel?

Mevrouw Smid-Marsman: Nou, volgens mij is dat een prima voorstel. Het enige waar ik dus volgens mij niet op kan sturen, is het verhaal over de narratieven. En die vind ik een beetje spannend, want ... Dus daar kan ik niet van overzien ... Wat we wel kunnen leveren is bredere narratieven vanuit Lorentz. Maar ik weet niet hoe de planning van dat narratievenverhaal zit. Dus als dat mei volgend jaar is, dan word ik een beetje onrustig.

De voorzitter: Ik kijk heel even naar onze wethouder die op de tribune zit. Weet u? Oh, is die vanuit de raad. Dan moet ik even naar de griffier kijken, excuus.

De heer Heijkoop: Ja, de woordvoering van de directeur en van de wethouder zijn identiek wat dit betreft. Wij gaan er niet over.

De voorzitter: Oké. Nou dan ga ik even naar onze griffier. Jammer, ik had u graag aan het woord gehad. Denise.

Mevrouw Van Poppel: Ja, er wordt gedoeld op het adviesrapport van 4Vitae, dat is de themabespreking die we hebben gehad op 28 september. Dat is zo goed als gereed, dus dan kunnen we dat inbrengen ter bespreking bij de commissie.

De heer Van Verk: Zo goed als gereed is net zo vaag als dat het wel een keer besproken gaat worden. Even heel concreet, kan dat er volgende week bij zitten?

Mevrouw Van Poppel: Ja, dat kan.

De heer Van Verk: Dan moet het er volgende week gewoon bij zitten, want dan kunnen we ons daar, voor degenen die dat willen, kunnen zich dat erbij betrekken.

De heer Boersma: Ja, volgens mij zit de griffier nou op onze reactie te wachten, toch? Ja.

Mevrouw Van Poppel: Ik wil alles delen, maar daarom kijk ik nu wel weifelend even een paar mensen aan. Dus ik stel voor, als jullie daar een klap op geven, dan doen we dat. En laten we dan morgen, overmorgen, dan doen we dat zo. Dus vandaar die haar die nog niet gereed was.

De voorzitter: Dan hebben we denk ik, dit agendapunt, het einde bereikt met een pad naar de toekomst en het vaststellen van onze lokale jeugdverordening, wat wel een mijlpaal gaat zijn, denk ik. Goed, dan gaan we door. Bedankt voor jullie input en voorzitterschap, uitgebreide toelichting en de beantwoording van vragen.

5. Mondelinge halfjaarlijkse terugkoppeling LHBTI beleid

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 5, en dat is de mondelinge halfjaarlijkse terugkoppeling van het LHBTI beleid. En dat gaat wethouder Heijkoop voor ons doen, dus ik nodig heb uit bij ons aan tafel. Wethouder Heijkoop.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dank u wel. Ik wachtte even op uw goedkeurende knikje. Ik zat net even wat aantekeningen te maken over dit onderwerp, en dat deed ik toevallig met een SGP-pen. Dat ging prima. Nee, maar daarmee is ook de cirkel rond, bedenk ik me. Want de keer dat wij hierover spraken. De laatste keer was naar aanleiding van vragen vanuit uw raad over uitspraken van één van de bestuurders van Driestar Wartburg. En naar aanleiding daarvan heb ik ook aangegeven dat wij met elkaar een afspraak hebben, college en raad. Of eigenlijk heeft uw raad die afspraak gemaakt, om ieder half jaar even kort hierbij stil te staan. En dat dat wellicht goed is om dat weer op te pakken. Door de coronapandemie is dat even in het slob geraakt, maar het is goed denk ik om dat weer op te pakken, omdat u vanuit uw raad veel aandacht heeft voor dit thema, en terecht. We hebben een regenboogprogramma. Dordrecht was één van de eerste regenboogsteden, omdat wij een diverse inclusieve stad van groot belang vinden. Ik praat u even kort bij. Wat mij betreft is het niet een soort preek van, nou zo gaat het allemaal, maken we het ook een beetje interactief. En ik kan me ook zomaar voorstellen dat u ook zaken wilt meegeven aan het college richting toekomst en wellicht ook richting een nieuwe raadsperiode waar het gaat over een nieuw regenboogprogramma en dergelijke. Allereerst het huidige regenboogprogramma, dat gaat over een aantal zaken. Dat gaat over preventie, dat gaat over signalering, dat gaat over bewustwording. Daar wilden we mee aan de slag gaan. En vanuit de gemeente zijn wij eigenlijk de aanjager naar de stad. Naar het onderwijs, naar de zorg, naar andere maatschappelijke partners. En de speerpunten waren dan ook jongeren, ouderen, de werkvloer, culturen en religies. Die had ik even genoteerd, want daar wilden we met name ook werken aan meer inclusief LHBTI beleid. Nou kunt u zich voorstellen dat de programma's die we hadden lopen met het onderwijs en de zorg, dat die even ... Dat daar even pas op de plaats gemaakt is. Juist deze sectoren hebben de afgelopen 1,5

jaar ontzettend veel aan hun hoofd gehad. En ja, hebben echt prioriteit gegeven aan de bestrijding van de effecten van de coronapandemie. En wat we wel zien is dat binnen het onderwijs zeker, dat het welbevinden van veel studenten onder druk staat en dat er veel stress is. En dat, ja, dat raakt ook met name ... Of, met name, dat raakt ook de LHBTI doelgroep. We zijn het wel weer aan het opstarten. Waar het gaat over de zorg, de ouderenzorg, daar gaat het dan over het, nou, bijvoorbeeld het houden van roze diners op verschillende locaties, om in ieder geval het taboe te slechten en het bespreekbaar te maken. En ook in het onderwijs zijn we er weer langzaam mee bezig. Hoewel zij wel hebben aangegeven dat de focus nu echt ligt op hun kerntaken, en dat gaat dan dus ook over taal, rekenen en dergelijke, om dat ook op orde te krijgen. Ondertussen zijn wij vanuit de gemeente wel doorgegaan met een aantal andere zaken. Dat is allereerst ook het missiewerk in de regio. Dordrecht ligt in een regio waar inclusief LHBTI beleid niet per definitie vanzelfsprekend is. Vanuit het ministerie van OC&W is ook aan ons gevraagd of wij daar ook ondersteunend in willen zijn naar een aantal omliggende gemeenten. Heb ik aan het begin van deze periode ook een paar keer met collega wethouders over gesproken. En we hebben ook een aantal trajecten opgestart in enkele gemeenten. En dat gaat soms met een stapje naar voren, stapje naar achteren. Nou, de gevoeligheden kent u. Zeker in enkele gemeenten waar het vanwege de signatuur, religie en signatuur, soms wat moeilijker is om het bespreekbaar te maken. Denk dan aan gemeenten als Hardinxveld, Alblasterdam. En ik vind het wel mooi om te zien dat ook in die gemeenten men wel degelijk er echt mee aan de slag is gegaan. Verder hebben wij nadrukkelijk vanuit de gemeenten in onze subsidievoorwaarden ook opgenomen dat wij een inclusieve diverse stad heel belangrijk vinden. En wij bevragen de maatschappelijke partners die ook een subsidie aanvragen ook op dat thema, dat dat goed geborgd is. En verder zijn ook de sociale wijkteams en ook het buurtwerk hiermee aan de slag. En denk dan ook bijvoorbeeld aan het doorverwijzen naar specialistische hulp vanuit de wijkteams. Waar het in het verleden soms wat onbekend was, is dat nu in ieder geval wel goed op orde. Ook vanuit de dienst gezondheid en jeugd, ik kijk even naar mijn collega Van der Linden, die alweer vertrokken is, is er ook aandacht voor seksuele diversiteit. En dat doen we ook nadrukkelijk samen met scholen, omdat dat een thema is dat daar ook nadrukkelijk speelt. Het kerkelijk leven start ook haar activiteit weer op. De Wijdekerk en Uit de Kast in de Kerk. Ik kan mijn eigen handschrift amper lezen.

Mevrouw ...: Toch die pen.

De heer Heijkoop: Het is toch die pen. Nee. Uit de Kast in de Kerk. Ja, er gebeuren mooie dingen in onze stad, zeg ik richting de heer Van der Net. En tot slot, vind ik toch ook wel mooi, dan doe ik ook al mijn collega's recht, ook op het sportveld is er al aandacht voor, de campagne Sport Lief. Ik zeg heel eerlijk, ik heb het niet bedacht. Maar ik vind het wel mooi de lading dekken. Een campagne om ook de sportvelden een veilige omgeving te laten zijn, en zeker ook voor de LHBTI doelgroep. Want ook daarvoor geldt dat het zeker niet vanzelfsprekend is. Daarbij durf ik wel aan te tekenen, ik heb zelf 25 jaar gevoetbald, dat op het moment dat er grote rolmodellen uit de kast zouden komen, dat dat de ultieme vorm zou zijn van LHBTI emancipatie op het sportveld. Maar goed, wellicht komen daar ook binnenkort. Dat zou in ieder geval heel

goed zijn. Dan tot slot, voorzitter, wil ik nog even kort reflecteren op de laatste keer dat we hierover spraken. Ik heb daar nog over gebeld met de voorzitter van het college van bestuur van de betreffende scholengroep, de heer Richard Toes. Dat was een heel prettig gesprek. Zij maken echt actief werk ook van een programma sociale veiligheid, ook echt gericht op LHBTI. En zijn collega bestuurder, de heer De Kloe, die de, nou ja, ik noem het toch maar gewraakte column heeft geschreven, die heeft ruimhartig zijn excuses aangeboden aan de regenboogalliantie in Gouda. En ja, ik ben wel onder de indruk van de wijze waarop zij hiermee om zijn gegaan. En zo zie je dat zo'n blunder, of zo'n, ja, eigenlijk gewoon iets wat gewoon niet had mogen gebeuren, dat dat uiteindelijk ook in dat gesprek met die regenboogalliantie ... Ik heb ook begrepen, want ik kreeg het verslag ook nog toegestuurd, dat zij ook heel blij waren met dat gesprek. Dat dat uiteindelijk er ook weer toe kan leiden dat er meer begrip naar elkaar ontstaat en uiteindelijk ook weer een betere voedingsbodem, ook binnen dit soort scholen, om uiteindelijk die LHBTI-acceptatie toch verder te brengen. Dus dat vond ik mooi om van hem te horen. En ik heb ook tegen hem gezegd dat ik u daar deelgenoot van zou maken op een moment dat wij hier met elkaar over zouden spreken. Tot zover, voorzitter. Misschien nog één punt, een nabrander, zeg ik ook even richting de fractie van GroenLinks en D66. Die hebben namelijk ook wel een punt gemaakt van hoe wij er als gemeente ook mee aan de slag zijn gegaan. En wij hebben ook al daar in die zin aandacht voor dat er een werkgroep diversiteit aan het werk is. En die laat zich ook zeker inspireren door goed voorbeelden van elders. De heer Tiebosch heeft mij weleens wat inspiratie geboden vanuit het Rotterdamse, waar echt mooie dingen gebeuren. En ook die werkgroep is daar op die manier mee aan de slag en dat vind ik ook positief. Ook daarmee proberen wij in ieder geval ons eigen stadskantoor tot een veilige plek te laten zijn en ook in die zin stappen vooruit te zetten. Tot zover.

De voorzitter: Zijn er vanuit de commissie nog punten die wij graag willen meegeven aan het college ten aanzien van het LHBTI beleid voor de komende periode? De heer Burakçin.

De heer Burakçin: Nou, ik heb een vraag. De laatste keer dat we hierover hebben gesproken, hebben we het gehad over de gevoeligheid van die lesmaterialen die behandeld zou worden in de scholen en dat dat besproken zou worden. Dus ik ben heel erg benieuwd, ja, wat de stand van zaken is als het gaat om die lesmaterialen. In hoeverre daar gebruik van wordt gemaakt binnen scholen?

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dat heb ik besproken met de schoolbesturen. Zij hebben aandacht voor dit thema. Ze hebben wel in het laatste overleg ook aangegeven, dat ging niet direct hierover over dit lesprogramma, maar wel in zijn algemeenheid, dat nu hun focus echt in belangrijke mate ligt op hun kerntaken, dus de leerlingen weer op niveau krijgen. Maar bij alle scholen in Dordrecht, ook bij het Wartburg, is er aandacht voor dit thema. Ze doen het wel op verschillende manieren. Dus het zijn geen identieke pakketten. Maar ik ben op zich wel positief. Ik heb zelf daar ook een keer een gastles mogen geven, en volgens mij een aantal van u heeft dat ook al eens gedaan. En dan zie je wel dat daar op een bewuste manier mee omgegaan wordt. Ik verwacht dat dit weer extra aandacht zal krijgen op het moment dat ook de coronahectiek wat achter ons ligt. Want ik merk wel dat dat dit soort programma's mogelijk wat in de verdrukking kan

brengen, omdat het welbevinden van veel studenten is in de volle breedte nu echt punt van zorg. En niet zo zeer gespecificeerd op dit thema.

De voorzitter: Dan denk ik dat dit het was voor nu. Dank je wel. Zou het ons dan lukken, mensen, om voor elf uur klaar te zijn vanavond. Dat hangt van u af, zou ik zeggen. Oké. We hebben het streven voor elf uur af te ronden vanavond, want het kan deze keer.

1. Overzicht Moties

De voorzitter: We gaan naar nummer zes op de agenda. Het overzicht van de moties. En de commissie wordt gevraagd om kennis te nemen van het overzicht en aan te geven of u het eens bent met het afvoeren van de moties waarbij het wordt voorgesteld. Dan zijn we snel klaar. Vindt iemand dat er één op afvoeren had moeten staan? Nee. Goed. Dan laten we het overzicht voor wat het is.

2. Overzicht Toezeggingen

De voorzitter: Gaan we naar zeven. Overzicht van de toezeggingen. En daarbij dezelfde vraag. Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Ja, voorzitter. Ik heb eigenlijk één opmerking en één punt. De ene opmerking gaat over het punt dat de informatie over tariefverschillen voor sportverenigingen van hun kunstgrasvelden wel beschikbaar is, al een hele lange tijd, maar nooit bij ons is terechtgekomen. Dat is één punt. En dat verbaast mij. Dat is eigenlijk een algemeen punt. En het tweede is. Dat gaat over het afvoeren van de vragen. De overlast van illegale kamerverhuur, die onderdeel uitmaakt van de integrale aanpak. En daar zou mijn voorstel zijn om deze niet af te voeren, omdat het eigenlijk, het gaat natuurlijk over woonoverlast en niet zo zeer alleen over het illegale. Ja, tot zover.

De voorzitter: Kan het dan misschien vanuit de griffie even expliciet bericht naar het college dat wij die informatie over die tariefverschillen nog willen ontvangen? Dan kan daarna de toezegging wel worden afgevoerd. Goed. Met deze aanpassingen vanuit. Er komen nog meer mensen. Mijnheer Boersma.

De heer Boersma: Nog één vraag. Ik zat even te wachten of meneer Van Verk daarover zou beginnen. Nee, ik dacht: dan doe ik hem. De stand van zaken opgave zorgzame stad, waar onder andere over de cliëntenondersteuning gesproken wordt. Er staat: het voorstel afvoeren. Maar volgens mij hebben wij het daar volgende week in ieder geval nog over in de commissie. Dus ik denk dat die nog eventjes moet blijven staan.

De voorzitter: Aanhouden tot na die bespreking. Is dat ook voor u het punt? Mevrouw Nijhof.

Mevrouw Nijhof: Met name omdat het ook een onderdeel moet zijn van de verordening. Laten we daar even heel duidelijk over zijn. Want het is een wettelijke taak.

De voorzitter: Even man en paard. Verordening, welke verordening? De verordening jeugdhulp, die we vandaag hebben besproken? Of een andere?

Mevrouw Nijhof: Zowel de verordening jeugdhulp als eventueel de verordening sociaal domein.

De voorzitter: Aanhouden tot de verordening sociaal domein wordt vastgesteld.

De heer Boersma: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw. Mevrouw Boersma wou ik zeggen. Sorry. Mijnheer Boersma.

De heer Boersma: Dat komt omdat ik zo'n brilletje nodig heb. Dat is het punt, denk ik. Nee, maar dat geldt volgens mij ook voor het volgende rapport van het advies- en meldpunt. Die gaan we natuurlijk eerst bespreken voordat we die af gaan voeren. Dat lijkt me wel zo netjes.

De voorzitter: Dat punt wordt dan aangehouden tot na onze bespreking volgende week, denk ik. Laatste ronde. Even kijken. Kunnen we verder met deze aanpassingen? Het overzicht van de toezeggingen vaststellen? Dat is het geval.

Agendadeel: Nieuwe behandelvoorstellen

3. Vaststellen Programma Sportparken 2022-2030 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan hebben we een hele lijst met nieuwe behandelvoorstellen. Ik ga ze één voor één langs en dan kunt u aangeven of u het eens bent met het behandelvoorstel of een ander voorstel heeft. Nummer acht, raadsvoorstel vaststellen programma sportparken 2022-2030.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Ja, wij zouden dit programma graag willen agenderen ter bespreking met een aantal politieke vragen. En allereerst was één van onze politieke vragen: in hoeverre heeft er participatie plaatsgevonden? En in welke maten komt deze terug in het voorstel? En als tweede en denk ik meest belangrijke politieke vraag. Krijgen de verenigingen duidelijkheid over hoe en wanneer van het programma van aanpak? Dat is eigenlijk de tweede vraag. Die moet ik even qua zin wat beter formuleren hoor ik. Dus hoe krijgen verenigingen duidelijkheid over het hoe en wanneer middels dit programma? Dat is mijn vraag. En dan zou ik nog een derde vraag willen toevoegen en dat gaat over: in hoeverre. Ja, eigenlijk hoe en wanneer krijgt de ongeorganiseerde sport duidelijkheid over het hoe en wanneer in dit programma?

De voorzitter: Mijnheer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Dank u wel, voorzitter. We hebben nog als politieke vraag: wordt er in deze sportvisie voldoende aandacht gegeven aan meerdere belangen en meerdere doelen op het gebied van sport en een gezonde leefomgeving? Welke rol en verantwoordelijkheid is er weggelegd voor de gemeente Dordrecht op het gebied van voorzieningen? Dat wordt ook een aantal keren in die sportvisie genoemd nog met vraagtekens waar de gemeente zelf mee zit. En wij vragen ons af in hoeverre dat de inspraak veel breder moet worden georganiseerd dan alleen maar voor sportclubs.

De voorzitter: Ik maak even het rondje af met alle vragen die men in wilt brengen hoor. Daarna gaan we pas met steun aan de gang. Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Wij hebben de politieke vraag of dit plan voldoet, in voldoende mate voldoet, aan de in het collegeakkoord geformuleerde doelstellingen.

De voorzitter: Dat is een pracht van een politieke vraag. Mevrouw Nijhof, had u nog iets? Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Ja. Dit stuk is met veel participatie tot stand gekomen. Hoe zien we de rol van de verenigingen in de uitwerking?

De voorzitter: Mevrouw De Fouw.

Mevrouw De Fouw: Ik had ook een vraag. Het viel ons vooral op dat er veel wordt gesproken over inclusief sporten en bewegen en dat soort verhalen. Wij vroegen ons dus af in welke mate de fysiek beperkte inwoner ook is meegenomen in de zorg voor de toegankelijkheid van de verschillende parken. En of er optimaal rekening wordt gehouden met hun omstandigheden.

De voorzitter: Ik denk dat het tot geen enkele twijfel leidt of er voldoende steun is voor bespreking. Ik ga heel even vragen aan onze griffier of zij chocola heeft kunnen maken van al jullie vragen. Of dat daar nog iets moet worden bijgeschaafd.

De heer Van Verk: Nou, voorzitter. Misschien mag ik op het gevaar af, dat het lijkt alsof ik commentaar wil leveren op andermans vragen. Maar er zitten een aantal hoe vragen in.

De voorzitter: Ja.

De heer Van Verk: En hoe vragen zijn eigenlijk per definitie technische vragen. Dus het zou goed zijn om die beantwoord te krijgen, maar dan via de mail of wat dan ook. Dat kan vooraf ambtelijk. En dat die uit de vraagstelling worden gefilterd. Omdat je anders misschien eindeloos ingaat op het hoe en niet op het waarom. Dat is uiteindelijk de politieke discussie.

De voorzitter: Ja, of het kan zijn dat het aan de formulering ligt en dat het gewoon even anders geformuleerd kan worden, denk ik. Heb je de vragen mee kunnen schrijven, Denise?

Mevrouw Van Poppel: In grote lijnen. Een aantal vragen. Wil je dan een cluster? Een aantal vragen gaan in op participatie. In hoeverre vragen wel.

De voorzitter: We kunnen ook ervan maken: heeft afdoende participatie plaatsgevonden en herkennen participanten hun inbreng. Zoiets? Want er waren drie verschillende vragen. Is het voor jou ook akkoord?

Mevrouw Van Poppel: De rol en verantwoordelijkheid van de gemeente Dordrecht op het gebied van voorzieningen. Welke rol en verantwoordelijkheid is voor de gemeente Dordrecht weggelegd op het gebied van voorzieningen. Ik kijk even naar meneer Tiebosch.

De heer Tiebosch: Er wordt in die sportvisie wordt op een aantal punten wordt daar een soort vraag neergezet. In hoeverre de gemeente Dordrecht bijvoorbeeld op het gebied van fietsvoorzieningen. Ik heb iets zien staan op het gebied van kabelvoorzieningen. Autoluw, dat soort zaken. Maar eigenlijk wordt er voor de rest wordt er geen antwoord gegeven in de stelling die het college inneemt op al die onderwerpen. Ik kan er nog een aantal noemen. En ik denk goed, als we nu toch vanuit een raad drie ton en twee miljoen en nog vier miljoen. We hebben 6,3 miljoen hebben we nu staan. Dat we toch wat richting meegeven waar dan het college mee aan de slag gaat.

De heer Van Verk: Maar dan zou de vraag kunnen zijn: kunnen wij instemmen met de richting van het college die zei.

De heer Tiebosch: Nou, ik zou het specifiek over die voorzieningen willen hebben.

De heer Van Verk: Ja, nee. Dat is goed. Voor wat betreft de voorzieningen. Dat wilde ik er wel aan toevoegen.

De heer Tiebosch: Nou ja, ik niet. Want het is gewoon heel vaag zoals het er nu staat. En ik zou dus wat kaders mee willen geven in het politieke debat.

De voorzitter: En is het niet zo dat er inderdaad volgend jaar het voorstel is dat er dan drie ton wordt gespendeerd aan het duidelijk krijgen van de taken en verantwoordelijkheden van diegene.

De heer Tiebosch: Nee, in die sportvisie staat een lijstje met een aantal punten wat het college van plan is te gaan doen tot 2022. En daar wil ik gewoon een aantal dingen aan toevoegen. Maar daar wil ik wel het debat over voeren.

De voorzitter: Ja, dus het gaat eigenlijk over de taakopvatting en of dat die niet wat groter of wat kleiner zou moeten zijn?

De heer Tiebosch: Precies.

De voorzitter: Ja. Dan gaan we weer verder. De volgende, Denise.

Mevrouw Van Poppel: Nu stopt mijn computer ermee. Voldoet het plan in voldoende mate aan de in het college geformuleerde doelstellingen.

De voorzitter: Coalitieprogramma.

De heer Van Verk: Coalitieakkoord of in het collegeakkoord geformuleerde doelstellingen.

Mevrouw Van Poppel: Nou, dan hebben we die ook. Even kijken. En dan gaat het nog over de fysiek beperkte inwoner. In welke mate daar rekening mee gehouden is, zoals Gewoon Dordt aangaf.

De voorzitter: Dan zou de politieke vraag moeten zijn: is in voldoende mate rekening gehouden met de belangen van de fysiek beperkte Dordtenaar. Ja. En dan hadden we nog een vraag over ongeorganiseerde sport.

De heer Van Dam Timmers: Ja, voorzitter. Inderdaad. Ik miste inderdaad één vraag en dat is namelijk of in voldoende mate recht gedaan wordt aan de individuele of de niet-georganiseerde sporter.

De heer Van Verk: Dat is één van de uitgangspunten in het collegeakkoord.

De heer Van Dam Timmers: Dat weet ik. Maar ik vind dat die belangrijk is. En daarom wil ik hem specifiek benoemen.

De heer Van Verk: Helemaal goed.

De voorzitter: En dan was er nog een laatste ook. Dat was eigenlijk ook één van uw vragen. Dat was de vraag: krijgen de betrokken sportparken op basis van de voorliggende visie duidelijkheid over het hoe, wat en waarom. Hoe en wanneer de schop de grond in gaat op hun eigen sportpark. Hoe kunnen we die verpakken?

De heer Van Dam Timmers: Nou, die zou ik dan anders willen formuleren. En dat gaat er dan om: geeft dit programma de duidelijkheid die sportverenigingen of verenigingen nodig hebben? Dat is een politieke vraag. De gewenste. Die is gewenst. Dat spreekt voor zich, ja.

De voorzitter: Nou, dan hebben we een hele lijst met besprekingsvragen. Het was geen vraag of dat er voldoende steun was voor bespreking. Dus dan wordt deze geagendeerd voor bespreking in onze commissie.

4. Raadsinformatiebrief Renovatie Zwembad De Dubbel - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Dan gaan we naar nummer negen. Raadsinformatiebrief renovatie zwembad De Dubbel. En het voorstel is om deze Rib ter kennisname naar de raad te sturen. Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Voorzitter, ik heb daar een opmerking bij. Geen politieke vraag. Maar zowel deze als ook in de volgende raadsinformatiebrief meen ik, want daar heb ik het bijgezet. Nee, dat is iets anders. Er wordt aandacht besteed aan de financiën. Maar er wordt niks gezegd. En dat vind ik heel hinderlijk. Als je een kopje hebt van: hoe zit het met de financiën. Dan verwacht ik geen massa letters, maar dan verwacht ik een massa cijfers. Namelijk: we hebben dit begroot. We hebben het daar aan uitgegeven. We hebben het zus gedaan. We hebben het zo gedaan. Je kan tussen de regels door lezen dat er bezuinigd is op het plan van aanpak of plan van eisen. Maar wat er bezuinigd is, dat kan ik niet duiden. En is dat nou de goede bezuiniging geweest? Of leidt dat nu weer op termijn tot nog meer kosten? Dus ik vind dat voor deze raad, maar ook voor een raadsinformatiebrief die van wethouder Heijkoop komt, ook zo'n paragraaf met nietszeggende informatie. Ik vind gewoon dat het klip en klaar moet zijn hoe het met de financiën zit.

De heer Tiebosch: Voorzitter, aanvullend. Ik zou gewoon willen weten hoe het beheer en onderhoud in het meerjarig perspectief in de Dordtse begroting geregeld is.

De heer Van Verk: Dus kortom, wij willen een aanvullende brief op deze brief.

De voorzitter: Om te voorkomen dat wij. Meneer Van Dam Timmers wil ook nog wat zeggen. Laten we eerst even de input ophalen. Ja, mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Ja. Dank, voorzitter. Nou, u haalt de woorden uit mijn mond. Dan wil ik ook wel een paar vragen ook specificeren om te voorkomen dat we een brief krijgen die dan alsnog niet aan onze antwoorden voldoet. Dat gaat inderdaad over het meerjaren onderhoudsplan. En wat is vastgesteld. En hoe dat dan gedemarqueerd is. Kijk, wij zijn heel blij met dit zwembad. Alleen we willen voorkomen dat we in de toekomst weer tegen allerlei vervelende discussies aan gaan lopen met elkaar. Dat we heel blij zijn met een zwembad, maar dat we niet zo blij zijn met hoe het dan loopt. We willen dat voor de toekomstige Dordtenaar en onszelf en met name mijn dochter van vijf maanden goed regelen dat ze fijn zwemles kan krijgen. Dus ik heb een persoonlijk belang. Van de burger ook tegelijkertijd. En dan gaat het ook. Het gaat veel over kosten. Maar welke kosten komen nou ten laste van de begroting van de gemeente? Welke subsidies zijn er? En welke subsidie is dan in mindering gebracht wat nu een koste van de gemeente is? En wat niet? Ja, het wordt allemaal wel besproken in het stukje. Maar er staat tegelijkertijd: het was moeilijk en het was ingewikkeld. Maar benoem gewoon de cijfers. Want anders heb ik in ieder geval het gevoel dat ik niet de informatie krijg die nodig is om daar eerlijk naar te kunnen kijken. En dat vind ik fijn om wel te doen.

De voorzitter: Dus, dat is sowieso. Er zijn vragen. Die vragen moeten beantwoord worden. Dus we gaan een verzoek om aanvullende informatie naar het college sturen met deze vragen. En tot die tijd houden wij het Rib aan, lijkt me. Is dat akkoord? Dan doen we dat. Heb je de vragen mee kunnen schrijven? Ja, oké. Nee, niet dat we vervolgens morgen per e-mail alsnog. Dan weten we het zelf ook niet meer. Moeten we weer opnieuw nadenken inderdaad.

5. Raadsinformatiebrief Stand van zaken invoering Wet inburgering 2021 - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Nummer tien. Raadsinformatiebrief stand van zaken invoering wet inburgering 2021. Die treedt op 1 januari 2022 in werking. En over de uitvoering en eventuele benodigde aanpassingen ontvangt de raad voor 30 juni 2022 een raadsinformatiebrief. Dan is de vraag of wij een themabijeenkomst willen organiseren op 30 november. En er is een vraag of wij deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de raad willen sturen. Eerst de vraag over de themabijeenkomst. Is daar behoefte aan? Ik zie nee. Ik zie ja. Dus ik denk dat we eventjes. Wie heeft er geen interesse in de themabijeenkomst? Wil die even zijn hand opsteken? Zes fracties niet. GroenLinks wel. De VSP ook wel. Maar er zijn er zes van niet, dus dan gaan we het niet doen. Ja. Oké. Dan was de tweede vraag: raadsinformatiebrief ter kennisname naar de raad te sturen. Is dat akkoord of heeft iemand anders een voorstel? Gaat ter kennisname naar de raad.

6. Raadsinformatiebrief over Uitvoeringsplan Dordtse Participatieplekken vanaf 2022 - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Nummer elf. De raadsinformatiebrief over uitvoeringsplan Dordtse participatieplekken vanaf 2022. Het voorstel is om deze ter kennisname naar de raad te sturen. Is dat akkoord? Dat is het.

7. Raadsinformatiebrief Uitvoeringsplan en convenant Aanpak Woonoverlast - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Nummer twaalf. De raadsinformatiebrief uitvoeringsplan en convenant aanpak woonoverlast. Er staat een tekst bij. De commissie bestuur en middelen heeft op 26 oktober besloten behandeling van deze Rib in handen van commissie sociale leefomgeving te leggen. U wordt voorgesteld deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de raad te sturen. Akkoord. Gaan we weer door.

8. Raadsinformatiebrief over Pilot: 'Ieder kind van de basisschool met een zwemdiploma' - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Nummer dertien. De raadsinformatiebrief over de pilot: ieder kind van de basisschool met een zwemdiploma. Het voorstel is om deze ter kennisname naar de raad te sturen.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Ik weet procesmatig niet helemaal wat ik hier per se mee wil. Maar wij vragen ons eigenlijk af of het overgebleven budget niet naar volgende jaren ook geschoven kan worden. Want daar wordt over gesproken in het stuk, maar dat wordt verder niet helemaal duidelijk.

De voorzitter: Kunnen wij stellen als technische vraag. Ja. Is het dan handig of dat deze dan aangehouden moet worden tot die technische vraag beantwoord is?

De heer Van Dam Timmers: Dat lijkt mij wel handig, want anders willen we het denk ik bespreken.

De voorzitter: Oké. Ja, dat moet dan tegen die tijd nog op voldoende steun kunnen rekenen. Mevrouw Striebeck.

Mevrouw Striebeck: Ja, wij waren ook benieuwd in hoeverre die pilot nu loopt.

De voorzitter: Dat staat in de raadsinformatiebrief. Maar wilt u aangeven van: ik wil hem bespreken. Om te bespreken hoe die loopt?

Mevrouw Striebeck: Nou, het is eigenlijk van mijn collega, dus die weet daar meer van. Er waren van ons wel vragen in hoeverre het loopt en of het goed loopt.

De voorzitter: Oké. Nou, u krijgt tot de aanhouding van de technische vragen de tijd om te bedenken wat u met deze raadsinformatiebrief dan zou willen. En dan kan u tegen die tijd inbrengen wat eventueel de besprekingswens zou zijn.

9. Raadsinformatiebrief over Voortgangsrapportage Dordtpas - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Nummer veertien. Raadsinformatiebrief over de voortgangsrapportage Dordtpas. Het voorstel is om deze ter kennisname naar de raad te sturen.

De heer Burakçin: Voorzitter. Hier ben ik.

De voorzitter: Sorry. Ik herkende uw stem niet. Mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: Nee, deze Rib willen we graag aanhouden. In ieder geval voldoende duiding over onder andere die aanbeveling van dat minima effectrapportage die de wethouder heeft toegezegd. Dus wij hebben die motie hebben we natuurlijk ingediend tijdens de raad, die wij hebben ingetrokken. Het kan zijn dat we die weer, ja, boven water halen aan de hand van de duiding van de wethouder.

De heer Tiebosch: Ja, voorzitter. Mijn idee is dat je veel beter je energie kunt steken om te zorgen dat het vanaf het nieuwe college, dat die Dordtpas er gewoon weer komt. En neem dan die evaluatie mee. Ik zou daar nu geen energie in steken, want het zit verder niet in de komende periode in de begroting.

De voorzitter: Op zich, die minima effectrapportage komt straks nog met behandelvoorstellen langs. Dus die kunt u sowieso voorstellen te bespreken.

De heer Burakçin: Ja, dat klopt. Maar wij vinden het toch wel belangrijk wat de uitkomsten zijn, zeg maar, van de duiding over die minima effectrapportage in combinatie met die voortgangsrapportage van de Dordtpas. Het college heeft toen zelf

toegezegd bijvoorbeeld het belangrijk te vinden over die werkende armen. Dus dan willen wij graag ook een toevoeging meegeven, het één en ander meegeven zeg maar. Wat er eventueel toegevoegd kan worden om die werkende armen te helpen.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Wij kunnen toch deze brief gewoon toevoegen aan het dossier minima effectrapportage? En wie hem wilt lezen, die leest hem. En wie hem niet wilt lezen, die laat hem links liggen.

De voorzitter: Ervan uitgaande dat de minima effectrapportage tot bespreking wordt geagendeerd straks is dit het voorstel. Is dat oké?

De heer Burakçin: Hartstikke goed.

De heer Heijkoop: Nee, het is belangrijk. Het minimabeleid gaat straks ook meer lokaal vorm gegeven worden. En dan moet u daar met elkaar over buigen. En dan is die minima effectrapportage een belangrijke input. En ik heb in de raad toegezegd om de aanbevelingen in die minima effectrapportage, om die in ieder geval ook te kwantificeren. Zodat u goed in staat bent om die integrale afweging te maken. En de Dordtpas is daar onderdeel van. Maar de Dordtpas heeft ook een zelfstandige status. In die zin ben ik het met meneer Tiebosch eens. Dat de nieuwe coalitie moet gewoon een keuze maken of ze doorgaan met de Dordtpas.

De voorzitter: Goed. Ik denk dat dat inderdaad duidelijk was.

10. Raadsinformatiebrief over Evaluatie opgave Zorgzame Stad - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Dan is nummer vijftien de volgende. Dat is dus ook een raadsinformatiebrief. En deze over de evaluatie opgave zorgzame stad. Het voorstel is om deze ter kennisname naar de raad te sturen. Mijnheer Van der Net.

De heer Van der Net: Ja, voorzitter. Wij willen dit toch agenderen. De politieke vraag zal ik zo even aangeven. Maar er is geen overkoepelend monitoringsplan. Dus met andere woorden, er lopen een aantal projecten die gewoon niet SMART zijn op dit moment. En wij willen dus toch dit stuk bespreken. In hoeverre dit, deze evaluatie, laat zien dat er geen sprake is van voldoende SMART beschreven pilots. Dus op dat punt.

De voorzitter: Voldoende SMART beschreven pilots of voldoende SMART beschreven doelstellingen?

De heer Van der Net: Doelstellingen, inderdaad. De doelstellingen binnen de pilots. Dat is vastgesteld, niet altijd voldoende vastgesteld. Dus daar wilden wij dan daar in ieder geval een politiek debat over voeren.

De voorzitter: Wilt u daar op ingaan, mevrouw Nijhof?

Mevrouw Nijhof: Daar sluiten wij op aan.

De voorzitter: Mijnheer Boersma.

De heer Boersma: Nou ja, mijn politieke vraag zou dan wat algemener zijn. Of het beleid wat we uitgevoerd hebben opgeleverd heeft wat we van plan waren. En daar komt vanzelf. Dat is de overkoepelende vraag. Ik denk dat het goed is als wij een beleidsplan vaststellen en er komt een evaluatie daarop. Dat we als raad terugkijken van: zijn we een beetje op schema. Hebben we nou gedaan wat we wilden. Dan komen dit soort vragen vanzelf in orde, denk ik.

De voorzitter: Dat zijn drie fracties. Ik heb er vijf nodig om een Rib te kunnen agenderen. Dus de vraag is: zijn er fracties die deze agendering willen steunen?

Mevrouw Nijhof: Voorzitter, mag ik nog één opmerking hierover maken?

De voorzitter: Mevrouw Nijhof.

Mevrouw Nijhof: Want als ik het lijstje zie, dan denk ik dat het ook heel erg past bij de bespreking rondom de verordening. Hier gaat het namelijk, de verordening jeugd zeg maar, gaat ook specifiek over de afbakening en de zaken die we wellicht ook extra nodig hebben om de jeugdhulp uit te kunnen voeren. Dus ik zou ook deze bespreking of dit stuk willen betrekken bij de bespreking over de invulling van de verordening.

De voorzitter: Ik denk zelf dat het makkelijker is om hem los te houden, omdat het echt een specifieke evaluatie betreft waarvan je de input natuurlijk wel mee kunt nemen in. Maar het wel een zelfstandige bespreking verdient, zo'n evaluatie.

Mevrouw Nijhof: Prima. Ja, dat is goed.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Voorzitter, twee opmerkingen. Naar aanleiding wat mijn collega zegt, mevrouw Nijhof. Laten we wel uitkijken dat we niet gaan zitten stapelen bij dat onderwerp. Want voor je het weet zitten we weer met 21 of meer bijlages, die vervolgens geen hond leest. Dus laten we het wel proberen te focussen. Dat is één. Twee, ik heb geen enkele behoefte aan bespreking van deze evaluatie. Om de simpele reden dat het een tussenevaluatie is. Dat in de verdere voortgang van de Rib staat heel nadrukkelijk terecht vermeld van: in 2022 gaan we evalueren en moet de nieuwe raad moet daar zijn mind op maken of ze wel of geen voortgang verlenen aan deze projecten. Ja, het is niet om vervelend te zijn. Maar ik heb geen behoefte om nog eens een keer een dansje te doen over de doelstellingen die we eerder hebben vastgesteld. Al dan niet SMART geformuleerd. Laat dit nou mooi aan een nieuwe raad over.

De voorzitter: Dan is de laatste vraag: zijn er nog fracties die de besprekingswensen willen steunen of niet? Ik kijk even de fracties langs. Niet, niet, niet. Helaas. Helaas. Misschien in een nieuwe raad, mijnheer Van der Net. Dat is de goden verzoeken in dit geval. Dat werd mij net ook verweten. Het is al bijna elf uur.

11. Beantwoorden artikel 40-vragen GroenLinks Aanpak discriminatie en racisme in Dordrecht - Antwoordbrief artikel 40/41

De voorzitter: Nummer zestien. Beantwoorden artikel 40-vragen GroenLinks aanpak discriminatie en racisme in Dordrecht. En daar staat al bij dat GroenLinks graag het woord wilt. Mijnheer Burakçin.

De heer Burakçin: Ja, dat klopt, voorzitter. De antwoorden van het college zijn onzes inziens niet bevredigend en vragen wij ons af of het college niet meer moet doen om racisme en discriminatie binnen onze gemeente aan te pakken. Dus graag zouden wij de beantwoording ook willen agenderen met de politieke vraag: spant het college zich voldoende in om discriminatie en racisme effectief aan te pakken? En, de tweede politieke vraag. Zou Dordrecht naast een inclusief beleid niet een anti-discriminatie beleid moeten hebben? Dat was hem.

De heer Tiebosch: Wij kunnen dat steunen, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Tiebosch, ja.

Mevrouw Striebeck: De VSP ook.

De voorzitter: Mijnheer Van der Net.

De heer Van der Net: Nou, wij hebben natuurlijk op dit moment nu een onderzoeksopdracht vanuit de hele discussie al opgezet om in ieder geval te kunnen vaststellen wat er leeft. En daar beginnen we met stagediscriminatie. En nu pakken we weer in zijn algemeenheid weer vanuit een kernbegrip willen we nog meer gaan discussiëren. Ik stel gewoon vast dat we eigenlijk moeten beginnen bij een nul positie. En dat lijkt mij dan vanuit het onderzoek beter, om dan op die manier die stappen te gaan zetten. Dus ik zou dit niet doen.

De voorzitter: Mevrouw Nijhof, u wilde ook nog wat zeggen.

Mevrouw Nijhof: Ik wil mij gewoon aansluiten bij dat het wel besproken dient te worden.

De voorzitter: Er zijn vier fracties nu.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Ook steun voor bespreking. Ik vind ook dat de fractie GroenLinks recht heeft op uitgebreide beantwoording van de vragen.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Wij steunen het ook. Met name de laatste vraag vinden wij van belang. De eerste is een gesloten vraag. Daar zegt het college vast en zeker ja of nee op.

De voorzitter: Daarmee zijn er zes fracties die agendering steunen en daarmee wordt het geagendeerd.

12. Artikel 40 vragen RvO van de fractie PVV over het voorgenomen besloten Sinterklaasfeest

De voorzitter: Dan ben ik bij nummer zeventien. Artikel 40 vragen regement van orde van de fractie PVV over het voorgenomen besloten Sinterklaasfeest. Er wordt voorgesteld de vragen voor kennisgeving aan te namen in afwachting van beantwoording. Ik neem aan dat dat akkoord is?

13. Wethoudersbrief over beantwoording vraag cumulatie functies Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J)

De voorzitter: Nummer achttien. Wethoudersbrief over beantwoording vraag cumulatie functies dienst gezondheid & jeugd. Het advies is om het memo ter kennisgeving aan te nemen. Mevrouw Nijhof.

Mevrouw Nijhof: Voorzitter. Deze beantwoording is naar aanleiding van vragen die de PvdA en wij gesteld hebben. De beantwoording leidt er bij mij in ieder geval wel toe dat ik behoefte zou hebben om de vraag beantwoord te zien of wij dit willen, laten we zeggen, dat een bestuurder twee functies heeft die in mijn ogen, in onze ogen, echt conflicterend zijn met elkaar. Het gaat ook namelijk over zowel de inkoop, in dit geval van jeugdhulp, als het managen van een organisatie die, laten we zeggen, een wettelijke taak in de jeugdhulp uitvoert. Wij vinden dat dat niet kan. En wij vinden ook zeker dat wij, nou ja goed, als raad en als commissie daar een discussie over moeten hebben. Of dit wel überhaupt, ja, kan. Dit soort verstrengeling van functies. Zeker met het oog op de komende stelselwijziging waar die wettelijke taak waarschijnlijk gescheiden gaat worden van de gemeentelijke taak.

De heer Van Verk: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Ik heb geen behoefte aan bespreking, want precies wat mevrouw Nijhof zegt. Is het wenselijk dat een bestuurder dergelijke verstrengelingen heeft. Wij hebben hier niet te maken met een directeur bestuurder. Wij hebben hier te maken met een directeur die onder politieke verantwoordelijkheid zijn werk doet. En als dat niet goed.

Mevrouw Nijhof: Voorzitter, ik ben even aan het verwerken wat er wordt gezegd.

De voorzitter: Ja, daarom. Dus om even te voorkomen dat we echt de bespreking ingaan is eigenlijk, denk ik, het verschil tussen jullie beide is dat mevrouw Nijhof het aan de

hand van het memo over dit probleem zou willen hebben. En meneer Van Verk aangeeft: een generiek bespreekpunt zou zijn. Willen we cumulatie van functies in deze vorm of niet. Maar dan niet aan de hand van het memo, want dan gaat het over één persoon. Mevrouw Nijhof wilt nog reageren.

Mevrouw Nijhof: Ik begrijp wat meneer Van Verk hier zegt. Alleen in de wethoudersbrief staat nog iets wat hiermee, laten we zetten, ondergesneeuwd raakt. Dat is namelijk dat diezelfde manager of directeur van Veilig Thuis, die dus die dubbelfunctie heeft, nu zegt dat de sociale wijkteams in Dordrecht niet in staat zijn om de Veilig Thuis taak die eigenlijk overgegeven moeten worden uit te voeren. En vervolgens daarmee eigenlijk de conclusie trekt dat er, laten we zeggen, invloed moet worden uitgeoefend op die wijkteams. Ofwel dat de formatie moet worden toegevoegd aan Veilig Thuis. En, goed. Ik vind dit in het oog van wat wij allemaal hier bespreken rondom de toestand van de jeugdhulp, vind ik dat zorgelijk. Dat in deze brief op deze manier genoemd wordt, door iemand met een dubbelfunctie. Ik zou daar echt graag dan van de portefeuillehouder duidelijkheid over willen hoe dit zich verhoudt tot, laten we zeggen, de rol die deze inkooporganisatie heeft.

De voorzitter: Ja. Ik probeer er chocola van te maken. Maar het probleem wat u aansnijdt, de capaciteit van Veilig Thuis, bij Veilig Thuis zelf of het wijkteam, dat dat een punt zou kunnen zijn wat deze commissie gaat bespreken of een toelichting op wilt van de wethouder in ieder geval. En dat we het dan niet over de dubbelrol hebben in dit geval van deze persoon, maar dat we het richten op het inhoudelijke probleem.

Mevrouw Nijhof: Dat zou kunnen. En dan zou ik het wel handig vinden als we dat daartoe besluiten, dat ook, laten we zeggen, de verantwoordelijkheid van het wijkteam, in dit geval meneer Van der Vlies, die, laten we zeggen, daar, zeg maar, inmiddels de leiding over heeft. Dat die hier ook in betrokken wordt. Want er wordt hier iets gesteld. Er wordt hier een stelling gedaan van dat er, laten we zeggen, geld bij moet. Laten we even wel wezen. We hebben het altijd over de overschrijdingen. Hier wordt gewoon even gesteld dat de wijkteams niet voldoen als het gaat om de overheveling van de taken van Veilig Thuis. En er wordt gewoon gesteld: hier moet iets mee gebeuren. Er moet formatie bij. Vervolgens is er geen enkele duiding over hoe dat nou precies zit in dat wijkteam. Dus ik zou dan uw handreiking willen gebruiken en dit stuk graag ter bespreking willen agenderen. Zeker met het oog toch weer op wat we deze avond besproken hebben. De toegang tot de, laten we zeggen, de Wmo, de nul tot honderd zorg, en de jeugdhulp.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Ik kan me de inhoudelijke vraagstelling die mevrouw Nijhof heeft kan ik mij voorstellen. Maar ik wil er dan toch voor de volledigheid op wijzen dat wij zelf in de zienswijze van dienst gezondheid en jeugd en Veilig Thuis hebben gesteld dat wij hebben geconstateerd in de begroting dat er capaciteit bij moet. En dat we graag een nieuwe begroting willen zien. En daarin werd dit probleem al geadresseerd door Veilig Thuis. Dus ja, dat hadden we dan daar moeten bespreken. Ja, ik vind het allemaal best

hoor. Maar voor je het weet gaan we allerlei dingen zitten bespreken waar we niet voor zijn.

De voorzitter: Oké, laten we even bij de rest. Laten we even bij de rest van de commissie te rade gaan. Wie heeft er behoefte aan bespreking? Hetzij versie a, hetzij versie b. Mijnheer Boersma.

De heer Boersma: Ja, ik vind het. Als we op grond van deze alinea gaan bespreken, dan vind ik het wat lastig worden en wat beperkt. Zeker omdat er in het stuk gesproken wordt dat er een nieuw meerjarenprogramma komt waar waarschijnlijk dit probleem in meegenomen wordt. Dan kan je zeggen: daar moeten we voor zijn. Of we gaan straks reageren op het meerjarenprogramma. Dat weet ik niet helemaal. Maar om nou alleen hierop dan. Ja, weet je. Als je dit gaat bespreken, dan zou ik gewoon een probleemanalyse willen hebben en dan moeten we het daarover hebben. Maar dan hebben we het eigenlijk niet meer over deze brief.

De voorzitter: Kunnen we niet. Dat is zomaar iets wat in mij opkomt. Maar kunnen we niet aan wethouder Van der Linden vragen om bij onze volgende commissievergadering de toelichting te geven over de capaciteit van Veilig Thuis en hoe hij daar tegenaan kijkt?

De heer Boersma: Kijk, we kunnen natuurlijk ook gewoon op basis hiervan een aantal vragen stellen. En laat hem eerst maar dan die vragen beantwoorden wat nou het voor een probleem is en wat het probleem precies is dan. Een stukje informatie daarin.

De voorzitter: Dat kunnen we ook doen. Ja, dan. Goed.

De heer Tiebosch: Dan hoeft het niet besproken te worden.

De voorzitter: Laten we eerst even het bespreken van het memo an sich. Kijk ik even rond. Niet, niet, niet, niet. Ook niet. Ook niet. Dus er is niet voldoende steun om dit memo te bespreken in wat voor vorm dan ook. U kunt de vragen stellen ten aanzien van de problematiek bij Veilig Thuis aan wethouder Van der Linden. En aan de hand daarvan kunnen we wellicht alsnog bespreking met elkaar besluiten. Maar dan niet van dit specifieke memo. Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Misschien mag ik mevrouw Nijhof gerust stellen. Er is een brief, zienswijze begrotingswijzigingen 2022, van de dienst gezondheid en jeugd binnengekomen, vandaag op 16 november. En daarin komt de problematiek van Veilig Thuis inhoudelijk volledig aan de orde. Dus dan kunnen we het daar wel in meenemen. Dan is toch het probleem geadresseerd.

Mevrouw Nijhof: Maar, voorzitter. Bij mij gaat het niet over Veilig Thuis. Bij mij gaat het over het sociale wijkteam. Dat wordt hier namelijk ook genoemd. En dat is onderdeel van onze toegang. Dat wordt hier ook heel duidelijk gezegd. We hebben het over de wettelijke taken gehad die we uit moeten voeren. Over de uitvoering van de jeugdwet in

dit geval. We hebben het er specifiek over gehad. Hier wordt een probleem geadresseerd waar we echt in die zin iets mee moeten. Ik ga hier vragen over stellen.

De voorzitter: Dat lijkt me goed. En het kan ook in de besprekingsvragen die we vervolgens wellicht aan de hand van die brief met elkaar gaan samenstellen. Dan kan het alsnog wel erin gevlochten worden.

14. Maandrapportages t/m september Service Organisatie Jeugd

De voorzitter: Gaan we even door naar nummer negentien. De maandrapportages tot en met september service organisatie jeugd. Het voorstel is kennis te nemen van de maandrapportages.

15. VNG Ledenbrief Verlenging overgangsafspraken van Wmo naar Wlz

De voorzitter: Nummer twintig. VNG ledenbrief verlenging overgangsafspraken van Wmo naar Wlz. Het voorstel is ter kennisgeving aannemen. Akkoord.

16. Brief aan gemeenteraad vermeende misstanden bij zorgorganisatie Zuster Norma

De voorzitter: Nummer 21. Brief aan de gemeenteraad vermeende misstanden bij zorgorganisatie Zuster Norma. Het voorstel is de brief voor kennisgeving aan te nemen en de reactie van de wethouder is aan het dossier toegevoegd. Akkoord.

17. Brief aan gemeenteraad inzake Arbeidsmarkt jeugdzorg

De voorzitter: Nummer 22. De brief aan de gemeenteraad inzake arbeidsmarkt jeugdzorg. Het voorstel is deze brief ter kennisgeving aan te nemen. Akkoord.

18. Brief aan gemeenteraad verzoek aandacht voor studenten met een functiebeperking

De voorzitter: Nummer 23. De brief aan de gemeenteraad verzoek aandacht voor studenten met een functiebeperking. Het voorstel is deze brief voor kennisgeving aan te nemen. Mevrouw De Fouw.

Mevrouw De Fouw: Voorzitter. Het viel mij op dat deze brief in exact dezelfde bewoording al eerder binnen is gekomen. Dat die ook ter kennisgeving is neergelegd. Terwijl ik erachter ben gekomen dat bij studietoelage.nl een verkeerd tarief wordt neergezet, omdat we in Dordt allang driehonderd hanteren volgens de website van de SDD. Dus mijn voorstel is eigenlijk om die website te laten weten dat we wel voldoen aan wat zij graag willen en zelfs meer dan die 282. Want deze brieven worden namelijk automatisch gegenereerd door de website. Daarmee informeer je ook de Dordtse studenten die het zich afvragen. Want dat zijn diegene die hierop reageren.

De voorzitter: Ja. Ik zit even te kijken, in welke portefeuille valt die. Ik dacht misschien, als die naar het verantwoordelijke lid van het college kan worden gestuurd van: let op,

het klopt niet. We blijven brieven krijgen. Dat zou nog kunnen. Maar, goed. Het zou zomaar kunnen zijn dat wij deze brief nog een keer gaan ontvangen dan.

Mevrouw De Fouw: Als ze hem aanpassen niet.

De voorzitter: Nee, precies. Maar als dat niet gebeurt, dan ontvangen we hem nog een keer. Even kijken.

19. Raadsinformatiebrief Minima-effectrapportage Drechtsteden 2021

De voorzitter: De laatste. Raadsinformatiebrief minima-effectrapportage Drechtsteden 2021. Het voorstel is om hem ter kennisgeving aan te nemen. En deze Rib is op verzoek door het college aangeleverd. Staat er nog bij. Geen behoefte aan bespreking? Mijnheer Van Verk. Ja, ik zit te wachten op meneer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, moeten we dan niet eerst wachten, zeg maar, op de duiding van wat de wethouder heeft toegezegd? Over die aanbevelingen. Want vandaar dat ik dit niet specifiek heb voorbereid om te agenderen.

De voorzitter: Misschien heeft een ander dat wel. Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, wij willen hem voorstellen voor bespreken. Maar inderdaad, wel willen we dan, als we hem bespreken, wel die informatie erbij hebben. En dan zou onze politieke vraag zijn: kunnen de bevindingen uit de minima-effectrapportage ingevlochten worden in het huidige armoedebeleid binnen acceptabele budgettaire gevolgen? Maar dan moeten die budgettaire gevolgen wel eerst ook duidelijk zijn. Ja, dat weet ik niet. Dat is een politieke vraag inderdaad.

De voorzitter: Ik kijk heel even naar de wethouder om hem te vragen hoe dat tijdspad eruit gaat zien.

De heer Heijkoop: Dat is een goede. Kijk, uw raad gaat straks over het nieuwe minimabeleid. Het huidige minimabeleid wordt komend jaar is dat nog zoals het is. Dus ik zal eens even navragen wanneer agendering voorzien is. Maar ik heb in ieder geval ook toegezegd inderdaad dat we de doorrekening gaan doen van de aanbevelingen. En ik vond het voorstel van meneer Van Verk heel zinnig. Om gewoon deze rapportage toe te voegen aan het dossier. En wat meneer Van Dam Timmers schetst is natuurlijk gewoon waar. Uiteindelijk bent u diegene die bepaald van welk minimabeleid u wilt voeren en welke middelen u daarvoor over heeft. Binnen die keuzes kunt u daar natuurlijk een politieke afweging in maken. Maar even heel concreet uw vraag. Wanneer dit voorzien is ter bespreking. Dat weet ik eigenlijk niet.

De voorzitter: Ik bedoelde meer wanneer de gegevens die toegezegd zijn, wanneer die beschikbaar komen.

De heer Heijkoop: Dus de kwantificering eigenlijk van de aanbevelingen. Ja, dat moet ik even. Dan moet ik even oppassen dat ik een toezegging doe waarmee ik mijn ambtenaren niet overspannen maak. Maar volgens mij moeten we dat op relatief korte

termijn wel kunnen doen. Dus zullen we zeggen voor eind. Ik wil een poging doen om het bij de kerst onder de kerstboom te hebben liggen. Zullen we dat proberen af te spreken?

De voorzitter: Ik denk.

De heer Heijkoop: Duurt dat te lang, mevrouw Nijhof? Ik vind het wel passen.

De voorzitter: Als wij dit niet doorvoeren ligt er bij sommige mensen niets onder de kerstboom.

De heer Heijkoop: U kunt het ook op Blue Monday in het nieuwe jaar bespreken, als dat beter past. Nee, maar het gaat er even om. Een soort toezegging voor 1 januari.

De voorzitter: Ja, ik zit even te denken. Laten wij. Misschien is het ook wel goed om toch wel mee te wegen wanneer die evaluatie komt. Want als die dan, zeg maar, ook begin volgend jaar komt, dan kunnen we het combineren. Als die nou verder in het jaar ligt, dan doen we dat liever niet waarschijnlijk. Misschien dat het goed is om deze even aan te houden. Dat u ons laat weten wanneer die evaluatie gepland is en wanneer, of dat inderdaad gaat lukken onder de kerstboom. Dan zit u daar nu ook nog niet aan vast. En dat we dan de volgende keer eventjes met die data erbij een bespreking kunnen plannen.

De heer Heijkoop: Volgens mij, voorzitter, is dit een uitstekend voorstel. Ik zal even een memo op laten stellen met de verschillende data. De stukken die dan gemaakt worden. En dan kunt u tot agendering besluiten. Ja.

De voorzitter: De vraag is al genoteerd, dus het is eventjes procesmatig handig om de datums te hebben voordat we dan gaan agenderen. Dus die wordt even aangehouden dan. Is dat dan akkoord?

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, akkoord. En uiteraard moeten andere mensen dan ook de gelegenheid hebben of fracties om van alles in te dienen.

De voorzitter: Ja. Om te voorkomen dat we volgende keer weer elkaar moeten overtuigen of we het nou wel of niet moeten bespreken doen we even dat nu afmaken. Is er voldoende steun om dit te bespreken? Ja of nee? Ik kijk even alle fracties langs. Unaniem. Ja. Nee, er is unaniem steun voor dit proces en deze bespreking. Dat waren de nieuwe behandelvoorstellen. En het spijt me zeer. Het is elf uur geweest. Ik had het nooit mogen zeggen. Maar we gaan het even afmaken.

Agendadeel: Overig

20.Termijnagenda

De voorzitter: Het volgende punt is de termijnagenda commissie sociale leefomgeving. Even kijken. In de termijnagenda is het voorstel gedaan om iedere maand een inhoudelijke themabijeenkomst te organiseren over onderwerpen die de commissie

eerder heeft benoemd, waarbij rekening wordt gehouden met eventueel aanleveren van stukken. Inburgering hebben wij zojuist besloten om daar geen themabijeenkomst voor te organiseren. Het voorstel is om een themabijeenkomst voor sociaal wijkteam te organiseren op 18 januari 2022. En dan de thuiszittersproblematiek wet passend onderwijs op 8 februari 2022. Is dat akkoord om die twee in ieder geval vast neer te leggen in de agenda themabijeenkomst over deze twee onderwerpen? Dan hebben wij nog aparte. Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Ik zal wel wat gemist hebben. Dat gebeurt weleens. Maar wat moet ik mij in hemelsnaam voorstellen bij een themabijeenkomst bij dit soort onderwerpen? Dat zijn toch gewoon politieke discussies? Themabijeenkomst cliëntenondersteuning. Nou, dat is volgens mij al een onderwerp wat ongeveer vanaf 2015 hier op de tafel ligt. Daar moeten we gewoon een aantal knopen over doorhakken en een keer een standpunt innemen. En zeggen tegen het bestuur van: zo willen we dat het gedaan wordt. Ik heb helemaal geen behoefte om één of ander verhaal met de hele geschiedenis. Nee, alsjeblieft.

De voorzitter: Nee, ik begrijp uw punt. Ik weet wel dat van de twee bijeenkomsten die ik zojuist heb voorgesteld, dat daarvan expliciet gezegd is: dat moeten themabijeenkomsten worden. Dus van die twee hebben we dat blijkbaar met elkaar al besloten of besproken eerder. Maar wat u aangaf: onafhankelijke cliëntenondersteuning. Dat is gewoon te agenderen ter behandeling, volgens mij. Die Rib die daarvoor. Is die al ter bespreking? Ja, dus die moet gewoon nog ingepland worden. Dat wordt inderdaad een politieke bespreking.

Mevrouw Van Poppel: Dus deze Rib is gecombineerd. Dit is een Rib over de onafhankelijke cliëntenondersteuning en over het rapport advies meldpunt jeugd. Die vraag van het advies meldpunt jeugd pakken we volgende keer beet. Onafhankelijke cliëntenondersteuning, politieke vragen daarover, hebben we nog niet apart geformuleerd.

De heer Van Verk: Op het gevaar af dat we natuurlijk een Babylonische spraakverwarring krijgen. Maar volgens mij moet volgende keer de rapportage van het meldpunt inhoudelijk worden besproken waarin een aantal dilemma's worden neergelegd. Daar moeten we een knoop over doorhakken. En zou je de organisatorische setting van zo'n meldpunt, zou je bij de onafhankelijke cliëntenondersteuning moeten bespreken. Dus dan ga je het niet meer over de inhoud van een rapportage hebben, maar dan ga je het hebben over van: hoe is dat nu bevallen. Wat gaan we ermee doen. Et cetera, et cetera.

De voorzitter: Even kijken, hoor. Dan zouden we die separaat moeten agenderen dus. Dat heeft dus niks met de bespreking volgende week te maken. Dat wordt dan een nieuwe bespreking. Het hoort bij de cliëntenondersteuning. Zou dat dan in ieder geval qua agenda technisch op 14 december kunnen we dat agenderen. En dan is de politieke vraag?

De heer Van Verk: Dan is de politieke vraag rondom het meldpunt hoe wij aankijken tegen. Nou, dat is een hoe vraag. Dat is een verkeerde vraag. Wat voor oordeel wij

hebben over de werkzaamheden van het meldpunt. Of dat een toegevoegde waarde heeft voor de jeugdzorg in het bijzonder in Dordrecht. En of wij dit meldpunt zo waardevol vinden dat we voortzetting willen of niet. En uiteindelijk, misschien moet je er ook nog wel van zeggen: en hoeveel dat gaat kosten.

De voorzitter: Mevrouw Nijhof wil daarop reageren.

Mevrouw Nijhof: Wat daar natuurlijk een aanvulling op moet zijn is hoe wij nu de onafhankelijke cliëntondersteuning geregeld hebben. Die hebben we namelijk geregeld. Dus daar zal ook, laten we zeggen, informatie over moeten komen. En dan moeten wij, denk ik, een keuze maken in hoe wij als Dordrecht de onafhankelijke cliëntondersteuning willen kaderen. En wie dat gaat uitvoeren.

De voorzitter: En dat moet even samengebracht worden in een politieke vraag, denk ik. Even denken hoor. Hoe kijken wij in Dordrecht aan tegen de invulling. Nee, dat wordt hem niet.

De heer Van Verk: Op welke wijze willen wij de cliëntondersteuning in de gemeente Dordrecht ingevuld hebben voor de zorg in zijn algemeenheid en voor de jeugdzorg in het bijzonder.

De voorzitter: Mijnheer Boersma.

De heer Boersma: Misschien zit de verbinding met het meldpunt erin. Dat we natuurlijk zorgen hadden over de mate waarin mensen, waarin bewoners, als ze ergens mee zitten terecht kunnen bij een onafhankelijke club, zeg maar. Dus op het moment dat je. Eén politieke vraag is: is onze cliëntondersteuning nu echt onafhankelijk, zeg maar, of niet. En hoe functioneert dat. En een andere vraag is van: wat is dan de meerwaarde van een meldpunt waar, pak hem beet, ongeveer dertig keer zoveel mensen dat wel weten te vinden ten opzichte van onze officiële cliëntondersteuning.

De voorzitter: Dus dan zou het onderdeel van de vraag kunnen zijn. En is er dan nog steeds een noodzaak tot het ingericht hebben van het meldpunt.

De heer Boersma: Nou, ja. Je zou het haast andersom zeggen hoor.

Mevrouw Nijhof: We zouden eventueel kunnen besluiten.

De heer Boersma: Wat mij betreft zou de vraag zijn van. Ja, dat is een goede. Kijk, onafhankelijke cliëntondersteuning is iets anders dan dat je ergens mee zit en een klant hebt dat je dat kan melden. Er zit ook een verbinding dat je alle twee. Mensen willen gewoon eigenlijk een vertrouwenspersoon waar je gewoon met je verhaal terecht kan. En of die helpt jouzelf op weg. Of die wijst je door naar betreffende instanties. Dat is volgens mij het verschil tussen cliëntondersteuning en meldpunt. Er zit een overlap. En ja, volgens mij werkt het ene veel beter dan het andere. We weten allemaal wat het ene is, om het zo maar te zeggen. Dus het zijn eigenlijk twee politieke vragen. Worden onze inwoners voldoende ondersteund als ze een klacht hebben of als ze gewoon geholpen

willen worden. En twee is: hebben we de onafhankelijke cliëntondersteuning nou eigenlijk goed geregeld als we zien dat er in totaal, dan ben ik even het aantal kwijt. Maar het waren er acht of achttien. Achttien. Nee. Dat stond dan in die raadsinformatiebrief, volgens mij.

De voorzitter: Ik denk dat we er zijn. De politieke vragen zijn er. De datum is er. 14 december. Het koste even wat moeite, maar we komen er wel. Even kijken hoor. Heb ik dan verder geen vragen meer openstaan over de termijnagenda? Of moeten we alvast wat nieuwe dingen ook nog snel erop zetten die we zojuist ter agendering hebben besproken?

Mevrouw Van Poppel: Nou, we hebben alvast de ruimte genomen om op 30 november de sportparkvisie te agenderen. Dus die staat er al op.

De voorzitter: Is dat akkoord? Dat is snel. Ja. Oké. Nou, er staan in ieder geval. Dat is snel ten opzichte van het moment waarop deze nieuwe behandelvoorstellen op onze lijst stonden. Ik zal hem in de context plaatsen. Hij is nu binnen, dan gaan we hem bespreken ook. Dus de agenda is voor 23 november, 30 november en 14 december. Die zijn tot nu toe vastgesteld. Er kan op 14 december waarschijnlijk nog wel wat bij. Maar dat kunnen we een volgende keer bespreken.

Tenslotte

21.Rondvraag

De voorzitter: Rondvraag. Wilt er iemand gebruik maken van de rondvraag? Nee.

22.Sluiting

De voorzitter: Dan sluiten we de vergadering.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 21 december 2021.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff